

3 Aruba

TNO sluit vestiging Aruba

9 Wereld

Poetin wil meer landen bij ontwapeningsverdrag

10 Economie

'Nog veel onduidelijk over no-deal brexit'

12 Sport

Dumoulin treft Yates en López weer in Giro

Agent niet vervolgd voor schietincident Boegoeroei

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) gaat de politieagent L.L. niet vervolgen voor de dood van Ericho Tjong Kon Sang op 3 juni 2017. De officier van justitie is aan het eind van het onderzoek tot de conclusie gekomen dat de politieagent gerechtvaardigd had geschoten.

In een gisteren uitgestuurd persbericht laat het OM weten dat de officier van justitie de nabestaanden van zowel Tjong Kon Sang als politieagent Tino Ruiz, die tijdens het incident door Tjong Kon Sang om het leven was gebracht, op de hoogte heeft gesteld van de conclusies van het onderzoek door de Landsrecherche. "Daarnaast heeft de officier van justitie de verdachte over zijn beslissing geïnformeerd." Ook korpschef Andrew Hoo werd door het OM op de hoogte gebracht.

Patrouille

Op maandagavond 3 juni 2017 om kwart over zeven kwam bij de politie een melding binnen van een familie in Boegoeroei die om hulp vroeg bij een situatie

waarbij een familielid was betrokken. Het ging om de veertigjarige Ericho Tjong Kon Sang, die vanwege eerdere psychoses een bekende was geworden van de politie. De jonge agenten L. en Tino Ruiz die op dat moment patrouilleerden, werden ter plaatse gestuurd. Op het moment dat de twee agenten probeerden te bemiddelen, viel Tjong Kon Sang Ruiz aan en sloeg hem met een steen tegen zijn hoofd waardoor hij zwaargewond raakte. Als reactie op deze aanval loste L. een schot in de richting van Tjong Kon Sang. De veertigjarige man overleed ter plekke. De 33-jarige Ruiz werd zwaargewond met spoed naar het ziekenhuis gebracht, waar hij overleed. Het was voor het eerst in de Arubaanse geschiedenis dat

een politieagent tijdens het uitvoeren van zijn taak om het leven kwam. Tino Ruiz werd met korpseer begraven. Ericho 'Chino' Tjong Kon Sang werd op diezelfde dag gecremeerd.

Psychose

Tjong Kon Sang's dood opende ook de discussie rond de vaak tekortschietende psychiatrische zorg op Aruba. In een interview met de *Amigoe* verklaarde zijn zus dat hij al zeventien jaar lang kampte met psychoses. Daardoor kon hij geen vol leven leiden en werd hij drugsverslaafd. Zowel Tjong Kon Sang als zijn familie kreeg onvoldoende adequate hulp en begeleiding, stelde zijn zus. Op de dag van het incident zou hij van de Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) een te lage dosis medicijnen en geen follow-up hebben gekregen toen duidelijk werd dat er een psychose zat aan te komen.

Vervolg op pagina 3

In kerstsfeer komen

ORANJESTAD — Het is weer tijd voor kerstvieringen en zo ook bij leerlingen van de Mon Plaisir Basisschool. Die hielden in aanloop naar de laatste schooldag morgen hun jaarlijkse kerstviering vandaag in de Iglesia Alianza Evangelica kerk aan de Constatijn Huygenstraat, die op loopafstand van de school ligt. De viering begon met een opening van Dominee Stutterheim van de Protestantse Kerk van Oranjestad, gevolgd door een toneelstuk, gedicht of lied van alle klassen. De multiculturele presentatie werd door de kinderen in het Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans gehouden. Een enkele presentatie was zelfs in het Duits en Frans. Het schoolhoofd laat weten erg trots op de kinderen te zijn en wenste ze alvast een zalig kerstfeest toe en waarschuwde voor vuurwerk. De afsluiting van de kerstviering is vanavond op school met een kerstdiner waarbij alle ouders welkom zijn.

Twitter: Mogelijk aanval van staatshackers

SAN FRANCISCO — Hackers hebben mogelijk geprobeerd om via Twitter gegevens van gebruikers in handen te krijgen. Het bedrijf doet onderzoek naar verdacht verkeer uit China en Saudi-Arabië.

Twitter weet niet zeker wie er achter de infiltratiepoging zitten en wat hun motieven zijn, maar sluit niet uit dat ze het deden in opdracht van een staat. Het gaat om een virtuele helpdesk van Twitter. Gebruikers kunnen daarmee contact opnemen als

ze problemen met hun account hebben, bijvoorbeeld wanneer ze geschorst zijn. Volgens het bedrijf kwamen er opvallend veel hulpvragen uit China en Saudi-Arabië. Het lijkt erop dat de hackers op zoek waren naar de landcodes van telefoonnummers die aan Twitter-accounts zijn ge-

koppeld. Als ze de landcode in handen hebben, weten ze bijvoorbeeld of een twitteraar uit een land als China of Saudi-Arabië komt. "Het is belangrijk dat er geen volledige telefoonnummers en andere persoonlijke gegevens zijn achterhaald", aldus Twitter. De getroffen gebruikers zijn op de hoogte gebracht. Zij hoeven niets te doen en het probleem is volgens Twitter opgelost.

Boze Hongaren protesteren bij staatstelevisie

BOEDAPEST — Zo'n 2000 boze Hongaren hebben gedemonstreerd bij het hoofdkwartier van de staatstelevisie in Boedapest. Zij eisen een onafhankelijke rechtspraak en een vrije pers. Betogers scandeerden slogans tegen de Fidesz-partij van premier Viktor Orbán, terwijl ze oog in oog stonden met honderden agenten.

Het is de vijfde keer in minder dan een week tijd dat anti-regeringsbetogers de straat op gaan in het Centraal-Europese land. De protesten waren een reactie op nieuwe wetgeving die werkgemers in staat stelt hun personeel 400 uur per jaar te laten overwerken. Ook verzetten betogers zich tegen de komst van een nieuwe soort rechtbanken, die onder het ministerie van Justitie vallen. Demonstranten verwijten de staatstelevisie een spreek-

Betogers scandeerden slogans, tegen de Fidesz-partij van premier Viktor Orbán gericht.

buis te zijn van de autoriteiten. Eerder waren twee onafhankelijke politici uit het gebouw gezet. Zij wil-

den in een studio een petitie voorlezen met kritiek op het regeringsbeleid. Parlementariër Bernadett Széll deelde

via Facebook videobeelden waarop een worsteling is te zien tussen een andere politicus en beveiligers.

'Levenslange celstraffen Passage laten staan'

DEN HAAG — De levenslange gevangenisstraffen in het monsterproces Passage moeten in stand blijven. Dat adviseert de advocaat-generaal de Hoge Raad. In het Passageproces legde het gerechtshof in Amsterdam in 2017 vier verdachten, onder wie Dino Soerel, een levenslange gevangenisstraf op.

Soerel legde zijn zaak in cassatie aan de Hoge Raad voor, evenals de drie andere tot levenslang veroordeelden. De conclusie van de advocaat-generaal is een onafhankelijk advies. De

Hoge Raad neemt de conclusie geregeld over, maar kan ook anders beslissen. De uitspraak zal waarschijnlijk op 23 april zijn, twaalf jaar nadat de mega-zaak op gang kwam. Passage draait in hoofdzaak om zeven liquidaties, gepleegd in 1993, 2005 en 2006. Veel van de bezwaren van

de verdachten spitsen zich toe op de gang van zaken rond de twee kroongetuigen die in Passage een centrale rol hebben gespeeld, Peter la S. en Fred R. Advocaat Sander Janssen, die in Passage huurmoordenaar Jesse R. bijstaat, heeft in september bij de Hoge Raad betoogd dat het Openbaar Ministerie met de beide kroongetuigen buiten zijn wettelijke boekje is gegaan door hun naast strafvermindering ook financieel voordeel toe te zeggen. De advocaat-generaal constateert wel dat de uitwer-

king van de kroongetuigen-regeling niet op alle onderdelen even helder is.

"Maar dit geeft geen aanleiding tot vernietiging van de uitspraken." Van ontoelaatbare toezeggingen is volgens de advocaat-generaal geen sprake geweest.

Ook twee verdachten die zijn veroordeeld tot celstraffen van meerdere jaren hebben cassatie aangekend. In die zaken moet de veroordeling eveneens gehandhaafd blijven, adviseert de advocaat-generaal.

Mijnwerker komt om in Duitsland

IBBENBÜREN — Enkele dagen voor het officiële einde van de steenkolenbouw in Duitsland, is een mijnwerker om het leven gekomen. In een gangenstelsel bij de plaats Ibbenbüren stierf een 29-jarige monteur toen hij onder de grond klem kwam te zitten in een zogenoemde weerdeur.

Het was het eerste dodelijke ongeval in de Duitse steenkoolmijnen sinds 2012. Het incident vond plaats tijdens de ontmanteling van de mijn in Noord-Rijnland-Westfalen die twee weken geleden al dicht ging. Vrijdag sluit de laatste steenkoolmijn in Bottrop. Dat betekent het officiële einde van de steenkolenbouw in Duitsland die on-

Foto:AFP

Vrijdag gaat de laatste steenkoolmijn van Duitsland dicht.

geveer 150 jaar geleden begon. In aanwezigheid van bondspresident Frank-Walter Steinmeier zal de laatste wagen met gewonnen kolen symbolisch naar

boven komen. In Duitsland wordt nog wel volop bruinkool gewonnen. De ontmanteling van de steenkoolmijn gaat ongeveer een jaar duren.

Boekpresentatie

ORANJESTAD — *E Caya di Monche*, het boek van auteur Benjamin Romero Barliza is onlangs aan het publiek gepresenteerd bij de Nationale Bibliotheek aan de George Madurostraat in Oranjestad. In het boek over de multiculturele Elleboogstraat gaat de auteur vooral in op het leven van een bekende bewoner, schrijver en taalkundige Ramon Todd Dandaré, die er opgroeide. De auteur gaat niet alleen in op zijn leven maar ook op de invloed die Todd Dandaré heeft uitgeoefend op het Papiaments van Aruba. Todd Dandaré was directeur van het Instituto Linguístico op Aruba en is momenteel lid van het bestuur van de Fundacion Lanta Papiamentu (FLP). Het boek beschrijft de periode in de Elleboogstraat in het hart van Oranjestad tussen 1940 en 1965 en ook de cultuur, gewoontes en tradities alsmede de gastronomie van de bewoners en de eerste golf van uit Latijns-Amerika afkomstige immigranten.

De auteur (links) signeerde ook boeken.

Ramon Todd Dandaré

OUR AFFORDABLE, PERSONALIZED SERVICES
ARE GREAT FOR ANYONE
WHO WANTS TO UPDATE A SPACE IN THEIR HOME.

www.facebook.com/s.fordfurnishingsaruba/

Hours - Mon-Sat 9 AM To 6 PM.

Schotlandstraat 38 - +297 587 0830

**20% OFF STOREWIDE
FINANCING PLANS
FREE DELIVERY**

CLEARANCE ITEMS UP TO 85% OFF

12 Days of Christmas

Starting December 13th we will be counting down the days till Christmas with amazing gifts at a special price. See Facebook for more details.

Shop & Win

HOLIDAY CAMPAIGN

With every purchase of AWG25 you will receive a ticket to participate to win.

ONDERCURATELESTELLING

Bij beschikking van 14 december 2018 behorende bij EJ nr. AUA201803611 van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba is **Symon Sebaldo Winterdaal**, geboren op 19 augustus 1953 in Aruba onder curatele gesteld met benoeming van zijn dochter **Silviënne Marienne Winterdaal** als curatrice.

De curatrice,
Silviënne Marienne Winterdaal

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Losse Verkooppunten

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Seroe Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

APPLE IPHONE 7 32GB AWG. 1035	APPLE IPAD PRO 11" 2018 64GB / 256GB Starting at AWG. 1670	APPLE WATCH SERIES 4 40MM/ 44MM Starting at AWG. 889	HP 14" LAPTOP AMD A6/8GB/1TB/W10 AWG. 939 FREE SLEEVE & HEADSET
SAMSUNG GALAXY S9 AWG. 1200 S9 PLUS AWG. 1360	SAMSUNG GALAXY A7 AWG. 610 J6 PLUS AWG. 385 J4 PLUS AWG. 300	SAMSUNG TAB A 7" 8GB AWG. 240 FREE 16GB	LG 4K UHD SMART TV 49" AWG. 999 55" AWG. 1150
SONY PS4 PRO 1TB BUNDLE AWG. 1035	GOD OF WAR AWG. 81 GRAN TURISMO AWG. 50 UNCHARTED 4 AWG. 40	BOSE SOUNDSPORT FREE AWG. 339	BOSE REVOLVE REVOLVE PLUS AWG. 538 REVOLVE AWG. 349
JBL FLIP 4 AWG. 160	JBL IN EAR BT HEADPHONE AWG. 75	FITBIT VERSA SMART FITNESS WATCH AWG. 399	PIONEER - CAR RADIO + SPEAKERS COMBO AWG. 189
NINTENDO SWITCH AWG. 699	Canon Mirrorless EOS M50 KIT AWG. 1149	Fujifilm INSTAX MINI 9 AWG. 129	DIESEL - MR. DADDY

BOOLCHAND'S

Improving Quality of Life Through Technology

Havenstraat 25, Oranjestad | 583 0147 | info@boolchand.com | www.boolchand.com | Facebook Twitter Instagram

Total Finance

Vanaf donderdag geen nieuwe aanvragen meer

Voorschot op hotelmoratorium met voorbereidingsbesluit

ORANJESTAD — Het voorbereidingsbesluit van het nieuwe Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) en de bijbehorende voorschriften (ROPv) wordt aanstaande donderdag gepubliceerd in de Landcourant. Hiermee neemt de overheid ook een voorschot op het hotelmoratorium, doordat vanaf donderdag geen enkele nieuwe aanvraag meer in behandeling wordt genomen voor het bouwen van een hotel in het Noordelijke gebied van Aruba, totdat het nieuwe ROP gereed komt volgend jaar.

Dat heeft de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu Otmar Oduber (POR) gisteren gezegd. De ministerraad heeft het voorbereidingsbesluit vorige week goedgekeurd. De gebieden waar de minister op doelt zijn Palm Beach, Noord, Eagle Beach en het gehele Noordelijke deel van Aruba. Daar wordt geen enkele aanvraag meer in behandeling genomen voor het uitbaten, de bouw of uitbreiding van een hotel of condominium, totdat het nieuwe ROP is aangenomen.

Uitzondering

Uitzonderingen op het moratorium zijn gebieden in en om Oranjestad, waar faciliteiten van minder dan vijftien kamers wel in behandeling worden genomen alsook

de herontwikkeling van het havengebied waar boetiekhotels van minder dan 100 kamers welkom zijn. In het centrum San Nicolas worden aanvragen voor hotels en condominiums van minder dan vijftien kamers wel in behandeling genomen, buiten het centrum van San Nicolas is dit vrijgelaten.

Voorschot

Oduber zegt dat hij samen met zijn collega Toerismeminister Dangui Oduber (MEP) het besluit heeft genomen om het moratorium op deze manier naar voren te halen. De coalitie wilde graag een hotelmoratorium invoeren voor het einde van het jaar, dat wordt nu pas ergens in de eerste helft van volgend jaar. Maar via het voorbereidingsbesluit kan

hier alvast een voorschot op genomen worden aldus de minister.

ROP

Het oude ROP loopt af in mei 2019. In januari komt het nieuwe ROP vier weken lang ter inzage voor het publiek en heeft men de tijd om bezwaren, kritiek en zienswijzen in te dienen. Daarna heeft de commissie twee maanden nodig om deze te verwerken. In maart zou het nieuwe ROP dan gereed moeten zijn en officieel en legaal geïntroduceerd moeten worden. “De samenleving heeft bij het vorige ROP onvoldoende gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een mening in te brengen, het wettelijke proces hiervan was onbekend bij het grote publiek”, zegt de minister. Daarom wil hij het proces met een publiciteitscampagne deze keer wel beter onder de aandacht brengen. Hij roept ook diegenen op die privé-terreinen hebben dat geheel of gedeeltelijk binnen natuurgebied valt, om goed te kijken. “Het is belangrijk dat de burger gebruik maakt van

dit proces, want we komen hierna met de ROPv, de voorschriften waar burger en overheid zich aan moeten houden, iets wat bij het vorige ROP niet is gebeurd”, zegt de minister. In januari wordt ook een begin gemaakt met de werkzaamheden aan de ROPv, met als doel dat het eind mei, begin juni helemaal klaar is.

Aanlegvergunning

In het voorbereidingsbesluit is ook het ‘build with nature’ beleid meegenomen dat per 1 januari zou ingaan. Voor alle terreinen groter dan 750 meter heeft men een aanlegvergunning van de Directie Infrastructuur en Planning (DIP) nodig, in het kader van het Landsbesluit Ruimtelijke Ordening (LRO). Hierbij mogen de terreinen niet meer volledig kaalgeslagen worden maar moet er rekening worden gehouden met beschermde flora en fauna. Dit geldt zowel voor particuliere terreinen, projecten van de overheid als van de commercie. Dit gaat dus komende donderdag al in.

Verbouwing ImSan gereed in september 2019

SAN NICOLAS — Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) kreeg afgelopen week een rondleiding en een update van de verbouwingswerkzaamheden van ImSan door Baptist Health International. In september moeten de werkzaamheden gereed zijn.

Wanneer het project gereed is, beschikt ImSan over drie operatiekamers en een radiologie-afdeling voor bestralingen, waardoor kankerpatiënten niet meer naar het buitenland hoeven voor bestraling. Via Baptist Health International wordt ImSan dan ook internationaal geaccrediteerd. Dit gebeurt via de ‘Joint Commission International Accreditation (JCI). Aruba zou hiermee het derde land worden in de Cariben dat over een JCI-geaccrediteerd instituut beschikt. Volgens de

Foto: MinTWS

minister faciliteert dit ook het medische toerisme, aangezien internationale verzekeringen werken met instellingen met een JCI-accreditatie.

Sceptisch

Oduber zegt dat hij in de

eerste instantie wat sceptisch was over het project, want hij wilde geen herhaling van de fouten die gemaakt zijn bij de uitbreiding van het Horacio Oduber Hospital (HOH) waar niemand verantwoordelijk

voor wil zijn. Hij is echter tevreden over het verloop van de werkzaamheden en feliciteert het team van ImSan met hun werk om de zorgkwaliteit van Aruba te verbeteren.

Agent niet vervolgd voor schietincident Boegoeroei

Vervolg van pagina 1

“Om half zeven liep zijn psychose zodanig uit de hand met uitbarstingen en een persoonlijke aanval op mij. Wij voelden ons niet meer veilig en sloten ons met de hele familie op in een kamer. Ik belde de politie. Tegen de politie Noord legde ik heel rustig en duidelijk uit wat er gaande was en dat ik ook aangevallen was, maar nu niet in staat was om aangifte te doen en vroeg hen om hulp. Het was dus duidelijk dat mijn broer agressief was en ook niet goed in zijn hoofd”, aldus de zus van Tjong Kon Sang een paar dagen na het incident tijdens een interview met de Amigoe.

Zelfverdediging

De Landsrecherche moest uitzoeken of het optreden van L. gerechtvaardigd was. “Agenten krijgen les in schietvaardigheid. Ze leren in welke situaties ze het wapen kunnen gebruiken. Normaal gesproken lossen agenten eerst een waarschuwingsschot en geven ze verbaal aan dat ze gebruik zullen maken van hun vuurwapen als de per-

Foto: Nadine Salas

De kist van de omgekomen politieagent wordt de kerk in gereden.

soon in kwestie het bevel van de agent niet opvolgt. Proportionaliteit en subsidiariteitsbeginsel, noemen we dat. Maar een waarschuwing geven hoeft niet als schieten direct noodzakelijk is”, verklaarde toenmalig korpschef Dolfi Richardson aan de lokale pers direct na

het incident. Meer dan een jaar later komt het OM tot een soortgelijke conclusie.

“De officier van justitie is tot de conclusie gekomen dat de politieagent gerechtvaardigd heeft geschoten. Hij heeft uit zelfverdediging gehandeld. De politieagent

zal niet worden vervolgd en zijn zaak zal worden geseponneerd door het Openbaar Ministerie”, aldus het gisteren verschenen persbericht. Normaal gesproken zou Tjong Kon Sang worden vervolgd, stelt het OM tenslotte. “Omdat hij is overleden is dat niet meer mogelijk.”

Jaarverslag 2017 en jaarplan 2019

OM ziet nieuw begin bij bestrijding criminaliteit

ORANJESTAD — De oprichting van het Veiligheidshuis in mei is voor het Openbaar Ministerie (OM) één van de belangrijkste ontwikkelingen van 2018. De instantie beschouwt de verhuizing naar een nieuwe locatie (Rumbastraat) – in 2017 – als een nieuw begin in het hoofdstuk bij de bestrijding van criminaliteit op Aruba.

Dat staat in een persbericht van het OM, waarin de publicaties van het jaarverslag 2017 en het jaarplan 2019 zijn bekendgemaakt. Het OM meldt ook dat procureur-generaal Alexander van Dam, wiens functie overigens vacant wordt in 2019, in een brief aan het personeel heeft laten weten dat hij trots is op wat zijn medewerkers elke dag doen.

Overlast

Over het Veiligheidshuis legt het OM uit dat het voornaamste doel was om de overlast, huiselijk geweld en criminaliteit terug te dringen. Om dit te bereiken, werd samengewerkt met zorg-, justitie- en maatschappelijke partners. “Sinds de oprichting van het Veiligheidshuis zijn al vele casussen ingebracht en opgepakt door de deelnemende instanties die om de twee weken bij elkaar komen. Het Veiligheidshuis speelt een belangrijke rol in de aanpak van, met name, risicojongeren en -gezinnen”, aldus het OM.

Afgepakt

Andere grote slagen die het OM specifiek noemt zijn het Integraal Afpakteam (opgericht op 1 maart 2017) en de Unit Mensenhandel en Mensensmok-

kel (20 april 2018 formeel opgericht). Beide hebben bijgedragen aan de bestrijding van ondermijnende criminaliteit op het eiland. Het OM zit op dit gebied niet stil, want de PG vaardigde voor het Afpakteam deze week een nieuwe aanwijzing uit die ‘regels stelt voor het strafrechtelijk afpakken van crimineel vermogen door het Openbaar Ministerie’. Het gaat om wettelijke instrumenten die het OM heeft bij het afpakken van financieel economische opbrengsten uit criminele activiteiten. De strafrechtelijke bevoegdheden van het OM kunnen alleen worden ingezet indien sprake is van een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit gepleegd door een verdachte. De aanwijzing van de PG heeft ook te maken met de afwikkeling van beslag’. De Amigoe vroeg een inhoudelijke toelichting op de nieuwe aanwijzing, maar het OM kon die niet geven.

Plannen voor 2019

Het OM publiceerde enkele maanden geleden de ‘Strategische Visie 2018-2022’, waarover de Amigoe in oktober schreef. In die visie staan de doelstellingen, activiteiten en gewenste resultaten die voor de komende jaren zijn gesteld. In het nu uitgebrachte Jaarplan 2019 gaat het OM dieper in op de manier waarop het komend jaar ‘een effectieve bijdrage zal leveren aan het vergroten van de maatschappelijke veiligheid op Aruba’. Het OM sluit het persbericht af met de belofte dat het ‘samen met de ketenpartners zich intensief blijft inspannen om de ambities uit dit jaarplan te realiseren’.

Per eind 2019

TNO sluit vestiging Aruba

Foto: Melissa Stamper

ORANJESTAD — Eind 2019 vertrekt TNO uit het Caribisch gebied en wordt de vestiging op Aruba, TNO Caribbean, afgebouwd. Dat liet TNO gisteren in een persbericht weten.

Volgens het persbericht worden de bedrijfseconomische vooruitzichten van TNO in het Caribisch gebied niet als voldoende ingeschat om duurzame aanwezigheid van de vestiging in de regio te kunnen garanderen, ondanks de maatschappelijk relevante resultaten die TNO Caribbean in de regio

heeft behaald. Om deze reden is besloten om de activiteiten van TNO Caribbean in 2019 af te bouwen en de vestiging uiterlijk aan het einde van 2019 te sluiten. De projectverplichtingen die zijn aangegaan worden in afstemming met de klant gerespecteerd.

TNO Caribbean

TNO heeft in 2011 een vestiging, TNO Caribbean, op Aruba opgericht met als doel bij te dragen aan de complexe maatschappelijke vraagstukken in het Caribische deel van het Koninkrijk der Nederlanden. In de

IN HET KORT

Mishandeling

De politie werd maandagavond naar een adres in Savaneta gestuurd in verband met een vechtpartij. Ter plekke aangekomen troffen ze voor de woning een bekende van de politie aan, T. Hij was bebloed en wilde medische hulp. T verklaarde dat hij werd mishandeld met een mes, door C. Hij toonde twee grote snijwonden, in zijn nek en ter hoogte van zijn elleboog. Hij werd met spoed naar het ziekenhuis vervoerd. C. werd aangehouden voor mishandeling met een wapen.

Zinkend gevoel

De eigenaar van de Local Store meldde een inbraak bij de politie. Hij verklaarde ‘s morgens om 07.45 te zijn aangekomen bij de zaak en een deur open had aange troffen. Onbekenden waren via het dak naar binnen gekomen en hadden de bedrading van het bewakingscamera-systeem doorgeknipt en een groot onbekend bedrag uit de kluis meegenomen. De kluis was geopend met de kluisleutel die in het kantoor werd bewaard, volgens de eigenaar waarvan buitenstaanders niet afwisten. De politie zag dat er een opening in het zinken dak was gemaakt van 40x40 cm. De technische en tactische recherche werden ingeschakeld.

Ruitje tik

Bij de Olde Molen verklaarde een vrouw aan de politiepatrouille dat er was ingebroken in haar auto. Zij had haar auto geparkeerd omstreeks twee uur ‘s nachts en toen ze twee uur later terugkwam zag ze dat haar linker achterrait was ingeslagen en haar schoudertas die onder de linker voorstoel lag, weg was, met onder andere bankpassen en 500 florin contant geld. Op dezelfde avond werd ook bij een andere auto bij de Olde Molen ingebroken. Er werd ook een man aangehouden op verdenking van auto inbraak.

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

89 nieuwe Nederlanders

Eed afgelegd tijdens naturalisatieceremonie

ORANJESTAD — 89 personen verkregen maandagochtend 17 december het Nederlandschap tijdens een naturalisatieceremonie waarbij de eed of belofte wordt afgelegd ten overstaan van de gouverneur van Aruba, Alfonso Boekhoudt. De ceremonie vond plaats bij het Renaissance Convention Center.

Een naturalisatieceremonie is een speciale bijeenkomst voor mensen die Nederlander worden. Hiermee verkrijgen zij formeel de Nederlandse nationaliteit, inclusief alle rechten en plichten die het Nederlandse staatsburgerschap met zich meebrengt, zoals actief en passief kiesrecht en een Nederlands paspoort. Bij de ceremonie wordt de verklaring van verbondenheid met het Koninkrijk afgelegd. Naturalisatieceremonies vinden op Aruba meerdere keren per jaar plaats. Dit was de vierde naturalisatie van dit jaar, waarbij er bij elkaar twaalf verschillende nationaliteiten, ten overstaan van de gouverneur het Nederlandschap verkregen. Dat laat het Kabinet van de Gouverneur van Aruba (KabGA) in een persbericht weten.

Nederlandschap
Vreemdelingen kunnen het Nederlandschap verkrijgen via optie of via naturali-

satie. Optie en naturalisatie zijn twee verschillende procedures. Zowel bij optie als naturalisatie dient de aanvrager officiële documenten te overleggen zoals onder meer geboorteakte, huwelijksakte, paspoort en verblijfsvergunningen.

Optie
Soms kan een persoon Nederlander worden door het afleggen van een optieverklaring. De optieprocedure is in principe de eenvoudigste en snelste manier om de Nederlandse nationaliteit te krijgen.

De persoon moet echter wel behoren tot een bijzondere, in de wet genoemde groep. De persoon heeft bijvoorbeeld sinds zijn of haar geboorte feitelijk binnen het Koninkrijk gewoond en beschikt over een verblijfsvergunning. De optieprocedure duurt ongeveer drie maanden. De gouverneur beoordeelt dan de optieverklaring.

Naturalisatie
Een andere procedure is de naturalisatieprocedure. Bij een aanvraag tot verkrijging van het Nederlandschap via de naturalisatieprocedure moet men voldoen aan een aantal voorwaarden, waaronder vijf jaar onafgebroken verblijf met een geldige verblijfsvergunning in het Koninkrijk der Nederlanden, het behalen van het inburgeringsdiploma en de afgelopen vijf jaar mag men niet veroordeeld zijn voor een misdrijf. Vaak moet er afstand worden gedaan van de eerdere nationaliteit. Als de persoon aan alle naturalisatievoorwaarden voldoet, kan er een verzoek tot naturalisatie ingediend worden bij het Kabinet van de Gouverneur van Aruba. De beoordelingsbevoegdheid ligt echter bij de minister van Veiligheid en Justitie in Nederland. Aan naturalisatie is een inburgeringstraject verbonden. Bij optie is daarvan geen sprake en in het merendeel van de gevallen hoeft geen afstand te worden gedaan van de eerdere nationaliteit. Wel is de hoofdregel dat een persoon langere tijd op Aruba moet hebben gewoond.

Inzamelingsactie voor Lunah's familie

‘Na drie jaar hopen we samen te zijn met de feestdagen’

ORANJESTAD — Moeder Liandha Rijkse doet vanuit de Verenigde Staten een emotionele oproep op Facebook. De familie zamelt geld in, omdat ze de feestdagen met het hele gezin samen wil vieren. “Al drie jaar kunnen we niet samen zijn. We genieten van elk moment, maar we beseffen ook dat het morgen ineens voorbij kan zijn.” Rijkse is de moeder van Lunah, het driejarige meisje dat geboren is met trisomie.

Met de woorden ‘Niet vanzelfsprekend’ begint Rijkse haar verhaal op Facebook. Haar dochter Lunah is op dit moment stabiel en haar ouders hopen dat ze dat ook blijft. “De realiteit is echter dat ze een hart heeft dat niet is geopereerd en dat ze een hoog risico heeft op hartfalen

(Congestive Heart Failure). Dat kan elk moment gebeuren”, zegt haar moeder. Lunah kan, als ze ziek wordt, ook een abnormale hoge bloeddruk in de longen krijgen (Pulmonary Hypertension). Dit komt omdat Lunah niet op tijd een hartoperatie heeft kunnen ondergaan. Het meisje had een jaar geleden moeten worden geopereerd, aldus haar moeder. Lunah wordt door een speciaal medisch team nauwlettend in de gaten gehouden.

Overlijden
De familie van Lunah is onlangs opgeschrikt door het overlijden van een andere trisomiepatiënt. Dat meisje was twee jaar en moeder Rijkse vertelt dat ook dit meisje een hartoperatie werd onthouden. Toen een ander ziekenhuis wel bereid was om deze patiënt op te nemen, bleek het meisje al te veel verzwakt te zijn. Ze kreeg complicaties en is overleden. “Ik ben sterk”, zegt Rijkse,

“maar dit raakt mijn hele moeder-zijn. Het maakt dat onze behoefte om met de feestdagen als gezin samen te kunnen zijn, groter is dan ooit.”

Blijdschap
De moeder van Lunah beschrijft hoe het gezin tussen de Verenigde Staten en Aruba regelmatig videocalls doet, zodat Lunah en haar andere kinderen elkaar kunnen zien. “We zien hoe enthousiast Lunah dan is en hoe enthousiast zij worden. Ze zijn zo blij als ze met elkaar in contact

zijn en dat raakt je als ouder enorm. De liefde voor elkaar is groot.” Het was de bedoeling dat Lunah en haar ouders met de feestdagen naar Aruba zouden komen. Maar dat lukt niet. “Daarom proberen we nu om iedereen naar Utah te halen. Ook al zijn het maar een paar dagen, we genieten van alle tijd die we met elkaar krijgen. Want ja, het kan morgen ineens voorbij zijn. Dat zijn nu eenmaal de omstandigheden waarin Lunah leeft”, vertelt haar moeder.

Trots
De familie Rijkse heeft geld nodig om als gezin de feestdagen samen te kunnen doorbrengen. Op de speciale Facebookpagina ‘Help us be together for the Holidays, after 3 years apart!’ (die toegankelijk is via ‘The Light of Lunah’) staat dat het gewenste eindbedrag 2500 dollar is. “Ik heb mijn trots, ik wil niet om geld vragen.

Maar mijn trots zal nooit winnen van mijn hart, mijn liefde voor mijn kinderen

is groter.” Moeder Rijkse sluit haar oproep af met de vraag ‘Ben je in staat om ons te helpen, klik dan op onze fundraiser of stort

geld op mijn bankrekening. De stichting heeft geld, maar dat is bedoeld voor de hulp aan Lunah en daar komen we niet aan.”

‘Mallura’ van Arubaanse schrijver ook gepresenteerd

In de Knipscheer presenteert nieuwe uitgaven

AMSTERDAM — Het boek ‘Trouwportretten, Surinaamse voorouders in beeld’ is een van de meest opvallende nieuwe publicaties van Uitgeverij In de Knipscheer, maar liefhebbers van gedichten en romans komen niets tekort. Franc Knipscheer presenteerde zondag in Amsterdam een gevarieerde selectie van boeken door Caribische schrijvers en dichters.

door onze correspondent
Otti Thomas

Het boek met trouwfoto's is een initiatief van literatuurwetenschapper Lucia Nankoe. Het bevat veel portretten van Surinaams-Antilliaanse echtparen en bijvoorbeeld ook foto's van huwelijken die gesloten werden in de Curaçaose Fortkerk of in Kralendijk. Als voorbeeld noemde Nankoe de trouwfo-

to van de onlangs overleden Maria Josepha Beukenboom uit Bonaire. De foto's zijn gemaakt in de periode 1868 tot 1950 en zijn allemaal voorzien van een beschrijving. Het boek wordt volgend voorjaar gepubliceerd, maar de foto's zijn al te zien in de gelijknamige reizende tentoonstelling. “Bezoekers gaan echt op zoek naar bekenden op de

foto's”, zei Nankoe. Uitgebreide aandacht was er voor de roman ‘Mallura’ van de Arubaanse kunstenaar, dichter en schrijver Clyde Lo A Njoe. Het boek is een reconstructie van de laatste dagen van de Amerikaanse schrijver Edgar Allan Poe, die kort na een ontmoeting met plantagehouder Mallura komt te overlijden. Zijn dood is nog altijd een mys-

Foto's: Otti Thomas

terie. “De naam Mallura is bedacht, maar de rest heeft daadwerkelijk plaatsgevonden”, zei Lo A Njoe, die voor de roman uitgebreid onderzoek deed.

Voor liefhebbers van gedichten publiceert In de Knipscheer de tweede en uitgebreide druk van de bundel

‘Met lege handen ging ik slapen, met een gedicht werd ik wakker’. “Het is een bijzondere eer en genoegen, want dichtbundels worden niet vaak herdrukt”, zei dichter Walter Palm. Hij overhandigde een eerste exemplaar aan de gevolmachtigde minister van Curaçao, Anthony Begina. Uitgever Knipscheer

bedankte Begina voor zijn aanwezigheid. “De overheid laat het in het algemeen vaak afweten als het om kunst, cultuur en literatuur draait”, zei hij.

Horloge
Veel lof was er verder voor ‘De vergankelijkheid der dingen’ van Eric de Brabander, die zelf niet aanwezig was. “Met vijf boeken in tien jaar is De Brabander de meest productieve Caribische auteur van dit moment”, zei Peter de Rijk, redacteur bij In de Knipscheer. De Brabander gebruikt dit keer een polshorloge om de lezer een reis over de wereld te laten maken. “Maar waar je je ook bevindt, op een gegeven moment ben je terug op de eilanden”, aldus De Rijk. Ook Curaçao is ‘Het wonder van Santa Clara’ van Chelsey Rach, die de aanwezigheid toesprak in een videoboodschap en Walter Palm bedankte voor zijn goede

adviezen. Franc Knipscheer noemde verder het boek ‘Pom’ van Kees Broere, bekend als correspondent voor de Volkskrant. “Het is een ontregelde en ontroerende roman over een man die ontdekt dat hij in Afrika een heel andere persoon is dan in Nederland”, aldus de uitgever.

Tot slot stond Knipscheer stil bij het overlijden van de Surinaamse dichter Michaël Slory en vroeg hij aandacht voor Surinaamse publicaties, waaronder ‘Een Bijlmer Liedje’ van de Chinees-Surinaamse Diana Tjin. Ethica Voorn las een fragment voor uit haar roman ‘Dubbelbloed’, winnaar van de Opzij Literatuurprijs 2018. Usha Marhé kondigde de herdruk aan van haar boek uit 1996 over incest in Suriname en Karin Lachmising droeg gedichten voor uit haar confronterende bundel ‘Zeven rivieren ver’.

ZEE

Chagrijn

Nico van der Zee spreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Door allerlei omstandigheden kon ik de zaterdagkrant pas op zondagavond lezen. Gelukkig maar, want het voorpaginanieuws bezorgde me het nodige chagrijn. Dat vermocht mijn weekend gelukkig niet meer te bederven. Voorpagina's moeten belangrijk nieuws onder de aandacht brengen. Belangrijk was het bericht op die zaterdagpagina zeker wel: onze studenten doen het uitermate slecht in het Nederlandse vervolgonderwijs. Nieuws was dat echter niet. Tien jaar werk ik nu op Aruba, in tien jaar is er niets, nul komma nul, veranderd aan die situatie. Arubaanse studenten deden het slecht in het vervolgonderwijs in Nederland, dat wist iedereen. Hoe slecht wisten alleen het Arubahuys en het

bureau van de Arubaleningen en die kozen er voor om hun struisvogelhoofd in het Arubaanse stand te steken. De vertegenwoordiger van het Rotterdamse HBO kon wel aangeven hoe slecht het ging: zo slecht dat ze willen stoppen met de werving van studenten hier.

We zijn trots op onze autonomie, laten snelwegen bouwen en moderne multifunctionele centra. We dromen van Aruba als hub, Aruba

als technologisch centrum, Aruba als vestigingsplaats van de eerste groene raffinaderij. Al dromend vergeten we de realiteit. Een realiteit waarin de flora en fauna bedreigd worden, waarin hotels belangrijker zijn dan de Arubanen zelf, een realiteit met onderwijsresultaten om van te huilen. Laten we ons vandaag eens tot het laatste beperken.

Te veel Arubaanse studenten falen in het Nederlandse vervolgonderwijs. Het Nederlands zou daaraan schuldig zijn, is meestal de eerste reactie. Maar dan vergeten we dat die studenten achttien jaar lang gepamperd zijn door hun ouders, nooit zelfstandig hoefden te studeren, nooit verantwoordelijk hoefden te zijn voor absenties, te laat komen of het te laat inleveren van werksstukken. Alles wordt altijd met de mantel der liefde bedekt. Het Arubaanse kind hoeft geen enkele verantwoordelijkheid te nemen. Wat we

ook vergeten is dat we in het voortgezet onderwijs niets hebben gedaan om die scholieren Nederlands te leren.

Ik ben in die tien jaar veel mensen tegengekomen die initiatieven ontplooiden om de leerlingen wel goed Nederlands te leren, om ze wel verantwoordelijkheid en zelfstandigheid bij te brengen. Soms waren dat persoonlijke initiatieven, soms ook door meerdere personen opgezette projecten. Het academisch tussenjaar van onze universiteit is gelukkig een succes, voor de rest ken ik alleen maar frustraties. Persoonlijke initiatieven werden niet overgenomen door vakbroeders en -zusters, projecten werden bij een wisseling van de schoolleiding snel de nek omgedraaid.

We zijn verbaal heldhaftig als het gaat om onze autonomie, weten het beter dan anderen die zich in ieder geval niet met onze zaken moeten bemoeien. Maar

laten we vaststellen dat we niet in staat zijn geweest om dit probleem autonoom effectief aan te pakken. Ik heb het tien jaar meegemaakt, het probleem is vele jaren ouder. Al die jaren hebben we onze scholieren in de kou laten staan. Zondagavond kwamen de woorden van een vriend en oud-collega bij mij in gedachten. Hij had zich twee jaar ingezet voor veranderingen van een vastgeroeste Arubaanse schoolorganisatie. Aan het eind van die twee jaar verzuchtte hij: ‘Maak je toch niet zo druk, het is hun schoolje, ze willen niet anders, ze willen geen verandering.’ Ik ben wat eigenwijs en bovendien vier jaar jonger, dus heb ik me nog een paar jaar tegen deze gedachte verzet. Maar ik ben nu ook om. Niet klagen, het is de eigen schuld van het Arubaanse onderwijssysteem en de Arubaanse ouders. Laat die het zelf maar oplossen als ze dat willen. Ik weet niet of ik dat nog meemaak.

Gratis voor risicogroepen Griepvaccin beschikbaar bij DVG

ORANJESTAD — Het griepvaccin is weer verkrijgbaar bij de Directie Volksgezondheid (DVG). De overheidsliefde dienst roept vooral risicogroepen op om het vaccin te komen halen.

Op vertoon van een recept van de huisarts en een geldige AZV-kaart is dat voor hen gratis. Mensen van zestig jaar en ouder hebben geen recept nodig, dan volstaat alleen de AZV-kaart. Voor mensen die niet tot de risicogroepen behoren, kost het vaccin 20 florin. Perso-

nen die tot een risicogroep behoren zijn patiënten die een ernstige complicatie kunnen krijgen als gevolg van griep, zoals bronchitis of longproblemen. Wie ouder is dan zestig of jonger dan twee jaar, wie een chronische ziekte heeft of een aandoening aan het ademhalingsstelsel, wie aan overgewicht lijdt of in verwachting is en een lage weerstand heeft, behoort ook tot de risicogroep. Neem voor meer informatie contact op met de Dienst Besmettelijke Ziektes, op nummer 522-4200.

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi

☎ 583-8383

Setar heropent Teleshop Irausquinplein met modern en uniek concept

ORANJESTAD — Na een paar maanden hard werken heropende nationaal telecombedrijf Setar gisteravond samen met lokale pers, genodigden en werknemers van Setar, de nieuw ontworpen Teleshop aan het Irausquinplein, vlak naast het postkantoor. De nieuwe Teleshop is de eerste met het moderne concept, later zal de rest van de Setar Teleshops volgen.

Het ontwerp van het gebouw symboliseert Setar als nationaal telecombedrijf en weerspiegelt de natuur van ons eiland. De ingang is geïnspireerd door het hout van de Watapana-boom en de stenen die rondom Aruba te vinden zijn, maar in een modern jasje. Wanneer een bezoeker de Teleshop binnenloopt, biedt Setar de bezoeker een nieuwe ervaring. Klanten worden bij de ingang door een host begroet en afhankelijk van de reden van het bezoek, kan de host de klant hulp verlenen bij de ‘Clarita Machines’. Klanten kunnen daarnaast ook de ‘Touch and Feel’ ruimte bezoeken om de

nieuwste technologieën uit de wereld te ervaren. Er is ook een ruimte om de laatste telefoonmodellen en accessoires te bekijken in de nieuwe Teleshop. Klanten die even op hun beurt moeten wachten kunnen plaats-

nemen aan de ‘media tafels’ en kunnen tegelijkertijd ook hun devices opladen. Klanten die iets comfortabeler op hun beurt willen wachten kunnen dat op een bank voor een televisie doen.

Met de nieuwe Teleshop wil

Setar een digitale en innovatieve ervaring op Aruba introduceren. De Teleshop aan het Irausquinplein is vanaf vandaag 18 december, officieel open voor het publiek. De Teleshop is geopend van maandag tot en met zaterdag van 09.00 tot 17.50 uur.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuaries —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
— Oranjestad —		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas —		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik	
4 Centro Medico	584-5794	en mishandeling tegen	
Aloë	584-4606	minderjarigen	588-1010
Central	585-1965	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Dakota	588-7364	en zorg voor stroke	567-7004
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

WOENSDAG			
19 DECEMBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 28 en 39 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	32°	28 km/u	2%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:55	18:19	10 v/d 10	
WOENSDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 24 en 37 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	28°	24 km/u	25%
Maansopgang	Maansondergang		
15:48	04:39		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Woensdag, 19 dec '18
Mein Schiff 5 07.30 – 19.00 Freewinds – Dept. 06.00 – ****
Donderdag, 20 dec '18
Carnival Horizon 08.00 – 16.00
Vrijdag, 21 dec '18
Freewinds-Dept. **** – 23.15
Zaterdag, 22 dec '18
Volendam 08.00 – 17.00

Dienstdoende huisartsen Dinsdag 18 december 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. Alvarez
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Giel
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Lucas 584-5119
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Eagle 587-9011

BVN		
14:50 15:30 15:45 16:05 16:25 16:30 16:55 17:20 17:50 18:05 18:45 19:30 19:55 20:00 20:45 21:45 22:30 22:35 22:40 23:05	Tijd voor MAX Sesamstraat Het Klokhuis Beste Vrienden Quiz NOS Jeugdjournaal Blokken Thuis EenVandaag Dagelijkse Kost VRT Journaal Een Huis Vol NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika Tussen Kunst en Kitsch NOS Wat een Weer! Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Opsporing Verzocht Internationaal Met het Mes op Tafel Pauw	6:45 7:30 7:55 8:00 8:45 9:45 10:30 10:35 10:40 11:05 12:00 12:30 13:25 14:05 14:25 14:50 15:30 15:45 15:55 16:10 16:20 16:30 16:55 17:20 17:45 18:05 18:45 19:31 19:35 19:55 20:05 21:40 22:25 22:30 22:55 23:55
woensdag 19 december		
0:00 0:35 1:25 2:05 2:20 2:50 3:30 3:45 4:05 4:25 4:30 4:55 5:20 5:50 6:05	VRT Journaal First Dates Je zal maar uitverkoren zijn NOS Journaal BinnensteBuiten Tijd voor MAX Sesamstraat Het Klokhuis Beste Vrienden Quiz NOS Jeugdjournaal Blokken Thuis EenVandaag Dagelijkse Kost	6:45 7:30 7:55 8:00 8:45 9:45 10:30 10:35 10:40 11:05 12:00 12:30 13:25 14:05 14:25 14:50 15:30 15:45 15:55 16:10 16:20 16:30 16:55 17:20 17:45 18:05 18:45 19:31 19:35 19:55 20:05 21:40 22:25 22:30 22:55 23:55
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368		
Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com (advertentie)		
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba		
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com		
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Mirte de Rozario Nadine Salas Ariën Rasmijn arubaredactie@amigoe.com		
Verkoop Algemeen: Calisa Roosberg croosberg@amigoe.com Stephanie Bislip sbislip@amigoe.com		
AOS Magazine, Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com		
Administratie: Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement)		
Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)		
Distributie: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com		
Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba		
Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com		
Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm		
Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190		

Positieve reacties op voorstel CPA-beheer Spaanse Water

WILLEMSTAD — Het voorstel dat door de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), Suzy Camelia-Römer (PIN) naar de Raad van Ministers (RvM) is gestuurd om een blijvende en passende oplossing te bieden voor de bezoevende jachteigenaren die geankerd liggen in het Spaanse Water en de ontbrekende dinghy-faciliteiten, kon op goedkeuring rekenen van het ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO). Aldus de GMN-minister in een update desgevraagd. “Het voorstel om het Spaanse Water in beheer uit te geven aan Curaçao Ports Authority (CPA), die valt onder MEO) en zodoende een algehele oplossing te bieden, kon op de goedkeuring van MEO rekenen. Over het algemeen was er afstemming dat het geheel goed aangestuurd moet worden”, aldus de minister.

Camelia-Römer licht verder toe dat het ministerie van VVRP op het voorstel ook nog input zal geven, alvorens het voorstel in de RvM besproken wordt. Binnenwateren vallen onder de uitvoeringsorganisatie Domeinbeheer van het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP). CPA als havenautoriteit heeft noch het beheer over het Spaanse Water noch over de Kabrietenbaai, waar nu door CPA tijdelijk aanmeerfaciliteiten voor dinghies zijn gecreëerd. Zodoende worden er geen liggelden in rekening gebracht die een eventuele aanleg van blijvende faciliteiten zouden kunnen bekostigen. Het Spaanse Water is een geliefde ankerplek voor bezoekende jachteigenaren. Curaçao biedt als Benedenwinds Eiland gedurende het orkaanseizoen een veilige haven (dit wordt mede als vereiste gesteld door bootverzekeraars). Het gebrek aan faciliteiten levert niet alleen ongemak op voor de bezoekende jachteigenaren uit het buitenland, maar zorgt ook voor overlast.

De eigenaren – die bij een langdurig verblijf voor een aantrekkelijke spin-off zorgen voor tal van sectoren waar zij geld besteden – gaan met een bijboot (dinghy) aan wal. Onder dinghy-faciliteiten wordt verstaan dat men op

een beveiligde plek kan aanmeren en waar faciliteiten voorhanden zijn zoals kliko's voor het afval, watervoorziening met bijvoorbeeld een douche en/of toiletten; voorzieningen die door andere eilanden in de regio die deze sector koesteren, geboden worden.

De plek dient niet afgelegen te zijn, met openbaar vervoer op loopafstand om inkopen te kunnen doen of het eiland te verkennen. Zoals eerder belicht, zal de vissershaven van Caracasbaai, die onder het GMN-ministerie en de uitvoeringsorganisatie Agrarisch Visserij Beheer (AVB) valt, de dinghies tijdelijk, tot en met eind februari, toelaten. In de tussentijd wordt er hard gewerkt aan een oplossing.

Verheugd
CPA-coo Albert Zwueste reageert desgevraagd verheugd op de uitspraken van de GMN-minister, maar voegt toe: “Uiteraard zijn wij blij met dit voorstel, maar vooralsnog is het wachten totdat er daadwerkelijk een beslissing genomen wordt en wij daarvan concreet bericht krijgen. CPA heeft wel al met AVB informele gesprekken gevoerd over mogelijke oplossingen. Er is uiteraard begrip voor dat AVB in de vissershaven deze diensten niet kostendekkend kan bieden. Hoe dan ook zal er met blijvende faciliteiten een periode van voorbereiding nodig zijn om een eventuele aanleg van infrastructuur op het water nader uit te werken. Ook zal men dat in samenspraak moeten doen met GMN alsook Carmabi, aangezien men natuurlijk bij plaatsing van bijvoorbeeld boeien – waar men op kan aanmeren – ook rekening moet houden met de onderwaternatuur. Het Spaanse Water is een broedplek voor vissen en is rijk aan onder meer mangroven en zeegrassbestanden. Om het geheel te coördineren, zal er een commissie moeten komen. Het moet gezamenlijk goed uitgewerkt worden. Dat zal dan wel het een en ander vergen.”

AVB heeft in de vissershaven al jarenlang te kampen met overlast. Daarom werd het besluit genomen om dinghies te weren, onder de aanname dat er in het Spaanse Water voldoende andere private jachthavens voorhanden zijn

waar de jachteigenaren – weliswaar tegen betaling – terecht zouden kunnen. De praktijk wees echter uit dat dit, als niet-lid, niet het geval was en daarom werd het besluit teruggedraaid en kunnen dinghies alsnog, tot eind februari, in de vissershaven terecht.

Southern Boating

Over het belang van een goede dienstverlening en het bieden van een veilige haven aan de bezoekende ‘cruisers’ – die immers bereid zijn extra te betalen mits daar faciliteiten tegenover staan – is menig deskundige op dit vlak eensgezind. Het belang om tijdens het orkaanseizoen deze lucratieve sector verder te stimuleren en te ontwikkelen, wordt des te meer bevestigd door een recente publicatie in het maandelijks magazine *Southern Boating*. Het tijdschrift prijst zichzelf aan door met publicaties op de behoefte van de Amerikaanse booteigenaar in te spelen door over op handen zijnde bootevenementen te schrijven, door vaartuigen en mariene producten nader te belichten en het leven aan boord als een ‘lifestyle’ en een ‘way of life’ aan te prijzen.

Zintuigen geprikkeld

Zo wordt Curaçao als cruisebestemming in de decemberuitgave op lyrische wijze belicht. Opvallend is dat de kop van het artikel ‘Curaçao - Awaken the Senses’, geschreven door Liz Pasch, op de cover het magazine prijkt, waarbij de lezer en de potentiële bezoeker van het eiland geprikkeld wordt om nader kennis te nemen van het artikel en daarmee van Curaçao. Pasch verhaalt hoe haar lang verloren zintuigen op het eiland weer ontwaken. Behalve de historie, de staatkundige structuur en de architectuur komt haar beleving van het Curaçao North Sea Jazz Festival uitvoerig aan bod. De Aloe Vera Plantage wordt geroemd om de producten, die immers een hoog aloë-percentages bevatten in tegenstelling tot producten die in Amerika worden verkocht ‘waarin amper aloë in zit’. Een bezoek aan de plantage wordt dan ook sterk aangeraden. Centraal in het artikel staat een lijst van ‘cruiser resources’ en marina's afgedrukt met een opsomming van in totaal vijf marina's/jachthavens op het eiland.

Een CuraWow! voor Akisha

WILLEMSTAD — CuraWow! Dat was wat de Amerikaanse tv-persoonlijkheid Carson Kressley slaakte toen Miss Universe-Curaçao Akisha Albert zondagavond in haar avondjurk over het podium van het Royal Paragon in Bangkok schreed. Albert eindigde in de top-10 van de verkiezing, die uiteindelijk werd gewonnen door Catriona Gray uit de Filippijnen.

Kressley kreeg bijval van model Ashley Graham en runway-coach Lu Sierra. Een plek in de top-5 had er volgens kenners voor Akisha Albert zeker ingezet, maar de vrouwelijke jury van de internationale Miss-verkiezingen dacht daar anders over en loodste in plaats daarvan Miss Venezuela, Sthefany Gutierrez, naar binnen, die later als derde eindigde. Albert kan echter met recht trots zijn op haar plek in de top-10, in een deelnemersveld van 94 kandidaten, naast finalisten uit Zuid-Afrika (Tamarlyn Green, die tweede werd), Thailand, Vietnam, Puerto Rico en Costa Rica. Elke top 10-kandidate kreeg extra aandacht met een filmpje. Voor Curaçao betekende dat enkele minuten airtime in een finale met wereldwijd honderden miljoenen kijkers. De Curaçaose kandidate werd onder andere gefilmd op de Emmabrug, met daarnaast lange shots van de Handelskade en de stenen letters Curaçao op het Wilhelminaplein.

Na afloop van de finale, die in Thailand om zeven uur 's morgens begon, zodat 's avonds in de prime time van Noord-, Midden- en Zuid-Amerika gekeken kon worden, postte Albert een kort filmpje op sociale media, samen met presentator

Foto:AFP

en comedian Steve Harvey. Hij uitte daarin lovende woorden over opnieuw een goede vertegenwoordiging van Curaçao. “Jullie blijven goede kandidates sturen. Op een dag wint er echt iemand van jullie eiland, maar dit meisje is van zichzelf al een winnaar”, wijzend op de Curaçaose. In de voorrondes van de verkiezingen deed Akisha het al goed. Dus toen de 31 kandidates van de America's zich presenteerden voor een plaats in de top-20, viel haar naam al vroeg. Toen ze daarna ook nog tot de de top-10 doordrong, brak onder andere in Sambil, waar

de finale werd uitgezonden, een luid gejuich uit. In 2015 behaalde Kanisha Sluis ook een top 10-plaats bij deze verkiezingen.

Voor Albert is het een bekroning van een carrière in de wereld van de missverkiezingen, die al begon toen ze nog maar vier jaar oud was en waarmee ze de lijn voortzette van haar moeder en oma, beiden ook deelneemsters aan missverkiezingen. In 2017 werd Akisha tweede bij de Reina Hispanoamericana-verkiezingen. Daarnaast vertegenwoordigde ze Curaçao in 2014 bij de Miss Earth-verkiezing.

Benoeming secretaris onderzoekscommissie drugsroof uit recherchebureau

WILLEMSTAD — Meester in de rechten Dayanara Chin-A-Lien-Roozendal is onlangs door de minister van Justitie, Quincy Girigorie (PAR), benoemd tot de ambtelijke secretaris van de Onderzoek en Evaluatie Commissie, belast met het onderzoek naar de drugsroof uit het recherchegebouw aan de Garipituweg.

De ‘Commissie van onderzoek en evaluatie inbeslagname, in bewaring neming, afgifte, verbeurdverklaring en vernietiging van goederen’ (Onderzoek en Evaluatie Commissie) is bij Ministerie Beschikking (MB) van 22 oktober ingesteld. De zelfstandige commissie is opgericht nadat in de nacht van 13 op 14 oktober jl. een partij drugs uit de kluis van het politiebureau werd gestolen. Ze buigt zich over de gevolgd procedures, werkzaamheden en taakverdeling in casu en eventuele noodzaak tot aanpassing en/of verdere uitwerking van dat proces. Er geldt een mediastilte rond de zaak, dus is het nog steeds onduidelijk wat het gewicht was van de gestolen partij drugs. Er deden geruchten de ronde dat het om 600 kilo cocaïne gaat, maar officieel moet ook nog worden gemeld of het alleen cocaïne betrof. Tijdens het openbare Statendebat met Girigorie op 23 oktober deelde hij mee dat deze commissie uit drie bekende experts, oud-officier van justitie Frank Dandaré, oud-korpschef Robert Antonius en advocaat

Saran Inderson, bestaat. Chin-A-Lien-Roozendal is tevens bij MB van 6 november benoemd, weet de *Amigoe*. Zij kregen acht weken de tijd voor hun onderzoek. In opdracht van de minister moeten zij naast de bovengenoemde taken zoals de volledige naam van de commissie zelf aangeeft, ook de verantwoordelijkheden van de verschillende instanties en personen die in dit proces gemoeid zijn evalueren; de veiligheidsaspecten rondom deze processen onderzoeken; aanbevelingen doen met betrekking tot de door de minister te ondernemen stappen; en (mogelijke) nieuwe en/of aangepaste processen, procedures en richtlijnen in hun eindrapport aanbieden, om voor eenieder helderheid en veiligheid op dit gebied te waarborgen. De commissie richt het onderzoek naar eigen inzicht in, blijkt uit de MB.

Pas nadat het eindrapport is ingediend, weet de minister wie verantwoordelijk moet worden gehouden voor het incident. “Ik speel geen paniekvoetbal, oftewel zomaar mensen ontslaan zonder een basis te hebben om conclusies te trekken. Pas na het einde van het onderzoek kan ik dat bepalen”, benadrukte hij tijdens de Statenvergadering.

Wat volgens hem toen al duidelijk was, is dat het veiligheidsniveau bij het politiebureau Rio Canario en omgeving te wensen overlaat. Dat was ook de reden voor de (assistent-)rechercheurs om het werk neer te leggen. Girigorie is samen met hen, de politiebonden en het managementteam (MT) van het politiekorps uiteindelijk tot een protocol gekomen, wat de eerste stap is naar een integraal veiligheidsplan voor binnen en rond de werklocaties van het personeel van het Korps Politie Curaçao (KPC). Volgens de minister is de situatie gedurende twintig jaar niet gesignaleerd en hij is blij dat er nu, in 2018, wel een veiligheidsplan voor het KPC is opgesteld. Hij heeft tevens gelden beschikbaar gesteld voor de uitvoering hiervan. Eén van de knelpunten bij het KPC is het feit dat het MT gedurende lange tijd onderbezet was. Er waren twee leden aan het werk, in plaats van vijf, wat betekent dat één van de leden overbelast was met de waarneming van twee extra functies. Girigorie besloot daarom om het voormalig hoofd van het douanekorps, Jules Ilario – oud-hoofd van het Recherche Samenwerkingsteam – tevens voormalig korpschef – terug bij het KPC te plaatsen als MT-lid.

1e dominotoernooi in gevangenis oogst lof

WILLEMSTAD — Voor Rolandito Richardson uit St. Maarten pakte een transfer vanuit de Point Blanche-gevangenis vanwege orkaan Irma naar Blok 8 van het Sentro pa Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK) afgelopen periode gunstig uit. Op het eerste officiële dominotoernooi dat afgelopen week in de gevangenis werd georganiseerd, kon Richardson zijn talenten tonen en werd hij uiteindelijk een van de kampioenen.

Richardson nam de vrijheid om zijn dankwoord te uiten in een brief aan de ministers van Justitie Quincy Girigorie (PAR) en Cornelius de Weever van St. Maarten, en het managementteam van het SDKK. Hij noemt het dominotoernooi een zeer plezierige ervaring.

“Op het einde heeft God zowel met mij als om mij gelachen. Mijn hand en ikzelf zijn de onbetwiste winnaar geworden van dit toernooi,

waar zowel vrouwen als mannen aan deelnamen. Als cliënt van het SDKK kan ik zeggen dat dit toernooi zonder problemen verliep en dat wij het als een groot succes kunnen beschouwen. Het was een toernooi dat deel uitmaakte van ons resocialisatieproces, waarin wij samen met elkaar konden meeleven en met elkaar konden communiceren op een gezond, positief en sportief niveau, los van alles wat wij gedaan hebben en waarvoor wij nu

vastzitten.” Dankzij dit toernooi hebben de deelnemende gedetineerden de kans gekregen zich te ontspannen, om zo op een relaxte manier deze eindejaarsperiode in te gaan, aldus Richardson in zijn brief, die hij afsluit met een dankwoord en de beste wensen voor het nieuwe jaar voor iedereen die van goede wil is.

Clinic

In totaal namen veertien groepen gedetineerden deel aan de dominowedstrijd, die door het managementteam in het kader van het resocialisatieproject werd georganiseerd. Hiervoor volgden zij gedurende twee weken een twee uur durende clinic van Jean-Mark ‘Gin’ Welvaart, die zelf op internationaal ni-

veau kampioen is. Elk jaar bemachtigt Welvaart wel een plek in de internationale top-10 van dominospelers. In 2012 werd hij nummer twee in het Venezolaanse Valencia. Tijdens de clinic werd het puntentellingsysteem ‘Domino 200’, gehanteerd en leerden de spelers hiermee het verschil tussen de traditionele manier van spelen op Curaçao en Bonaire en de internationale manier. Het dominotoernooi werd mogelijk gemaakt door een gezamenlijke inspanning van de ministeries van Onderwijs en Justitie en sponsoring door Distribier en Curoil, die voor de dominosets zorgden. Twee arbiters gecertificeerd door de internationale dominofederatie en een derde arbiter beoordeelden de wedstrijden.

Bonairiaans vakbondswezen onderschat belang registratie

KRALENDIJK — Zowel het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid als de Algemene Federatie van Bonairiaanse Werknemers (AFBW) heeft geen enkele reactie gegeven op de alarmkreet van Fundashon Mariadal over het ontbreken van een wettelijk kader voor de cao-onderhandelingen.

door onze correspondent
Wim Romeijn

Volgens bestuursvoorzitter Giovanni Frans, die in alle toonaarden verzekert dat Fundashon Mariadal niets liever wil dan om de tafel zitten met een vakbond die over volledige rechtsbevoegdheid beschikt, is het ‘onbegrijpelijk’ dat zijn gesprekspartners – vakbond en ministerie – de zaak op zijn beloop hebben gelaten: “Wij hebben domweg geen antwoord gekregen. En dan houdt het een keer op.” Fundashon Mariadal, die de gezondheidszorg op Bonaire beheert en met meer dan 600 personeelsleden ook de grootste werkgever van het eiland is, heeft er volgens Frans sinds augustus herhaaldelijk op aangedrongen, bij zowel de arbeidsbemiddelaar als het ministerie in Den Haag, een oplossing aan te dragen: “Wij hebben ze letterlijk gesmeekt om een uitweg te vinden, ook als was het maar een tijdelijke. De AFBW, die kopieën van al onze correspondentie heeft gekregen, wist precies wat er allemaal speelde en heeft ook ruimschoots de gelegenheid gehad om even langs een notaris te gaan om de zaken op orde te krijgen.”

Het was een Rijksambtenaar op het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in Den Haag die er in augustus bij toeval achter kwam dat de AFBW, en mogelijk ook andere vakorganisaties, zich nooit hadden laten registreren als een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid. Dat was vóór het in werking treden van het nieuwe Antilliaanse Burgerwetboek in 2004 ook niet nodig. Tot dan toe konden de bonden zich redden met een beperkte rechtsbevoegdheid. Fundashon Mariadal is nu in een lastige spagaat beland en Frans erkent

volmondig dat het moment niet echt ideaal is om te beginnen over ontbrekende bureaucratische plichtplegingen. De bestuursvoorzitter wijst er evenwel op dat zowel de stichting als de vakbond zich in een juridische slangenkuil zou begeven wanneer er opnieuw een cao tot stand komt die mogelijk niet rechtsgeldig is.

Hoofdelijk aansprakelijk

Een bijkomend probleem is dat de AFBW verschillende Mariadal-werknemers heeft uitgenodigd om zitting te nemen in de directie van de bond. Mocht het tot een wilde staking komen – en dat is elke werkonderbreking waartoe een niet-wettelijk erkende vakbond oproept – dan is de stichting verplicht om de volledige schade te verhalen op de directieleden van de bond. Zij kunnen hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor bedragen die snel kunnen oplopen tot in de tonnen. Inmiddels hebben verschillende Mariadal-werknemers die op de uitnodiging van de AFBW waren ingegaan zich alweer teruggetrokken omdat zij niet op de hoogte waren gesteld van de ernstige risico’s die aan hun vakbondsfunctie kleefden. Terwijl de AFBW blijk geeft van hevige verontwaardiging, en nu ook de Usibo-vakcentrale en andere bonden heeft gemobiliseerd, uit een groeiend aantal Mariadal-werknemers bedenkingen bij de gang van zaken waarbij het vooral steekt dat hen tot dusver niet om een mening is gevraagd.

De AFBW-directie, die niet vindbaar bleek voor nadere uitleg, had eerder beloofd vandaag met de juiste papieren op de proppen te zullen komen. Het enige document dat de AFBW tot dusver heeft kunnen overleggen is een stichtingsakte uit 1966 waarop duidelijk vermeld staat dat de federatie slechts beperkte

rechtsbevoegdheid geniet. De rigide opstelling van het stichtingsbestuur en de vermeende kwade trouw, waar de AFBW uitvoerig gewag van maakt, vertegenwoordigen volgens Frans niets anders dan een poging om binnen de kaders van de wet te blijven, personeelsleden te behoeden voor een ernstige financiële strop en een arbeidsovereenkomst te bereiken waarin iedereen zich kan herkennen. In een perscommuniqué laat Usibo weten het vreemd te vinden dat Fundashon Mariadal tientallen miljoenen kan investeren in de uitbreiding van het ziekenhuis terwijl de directie grote moeite heeft met het toekennen van salarisverhogingen en betere arbeidsvoorwaarden. Usibo-voorzitter Charles Mercelina laat evenwel onvermeld dat de AFBW-leiding in haar eerste ontmoeting met de werkgever, nadat door tussenkomst van de bemiddelaar het overleg in augustus was herstart, suggereerde dat de Fundashon de hete aardappel maar moest doorschuiven naar het ministerie in Den Haag door te zeggen dat Europees Nederland het vertikte om met de benodigde financiële middelen over de brug te komen. AFBW-voorzitter Nilco Rolan verzekerde bij die gelegenheid dat hij dan ‘ergens anders’ zou gaan protesteren.

Usibo en AFBW reppen ook met geen woord over de kern van het probleem – het ontbreken van enkele eenvoudig te bemachtigen documenten zoals een stichtingsakte en een inschrijving bij de Kamer van Koophandel – en hameren erop dat de vakbond ‘respect’ verdient. Zij houden zowel Fundashon Mariadal als haar bestuursleden direct verantwoordelijk voor alle eventuele gevolgen van de situatie zoals zij die creëerden. Usibo merkt in zijn communiqué ook nog op dat de zorgverlening op Bonaire, mede door de inzet van AFBW-leden, thans op Europees Nederlands peil staat waarbij de vakcentrale niet schijnt te beseffen dat zij zelf die kwaliteitsnorm nog niet heeft gehaald.

CPA blikt tevreden terug op gastheerschap maritieme conferentie

‘Mare Forum 2018’ voor de 2e maal op Curaçao georganiseerd

WILLEMSTAD — Curaçao Ports Authority (CPA) maakt bekend voor de tweede achtereenvolgende maal de eer te hebben gehad om als gastheer te fungeren voor de maritieme conferentie ‘Mare Forum 2018’, een kleine twee weken terug. In een terugblik wordt het verloop daarvan als ‘succesvol’ omschreven, waarvan het belang als volgt wordt uitgelegd: “Gedurende deze conferenties worden tussen verschillende executives uit de maritieme wereld visies, kennis, informatie en trends gedeeld en besproken” Zo kwamen ook de lokale ontwikkelingen en projecten binnen de maritieme sector uitvoerig aan bod.

De conferentie werd op 3 december jl. in het Avila Beach Hotel gehouden, waarbij CPA ter aanvulling de uitleg geeft dat de Mare Forum-conferenties op wereldniveau als gerenommeerd worden aangemerkt. Zo vinden deze conferenties plaats in verschillende landen in Eu-

ropa, Noord-, Zuid- en Midden-Amerika, Azië en het Midden Oosten. Deze conferentie had als thema: ‘Exploring the shipping, yachting and business expansion in Curaçao’. Op de website van Mare Forum werd dan ook de aankondiging gedaan dat de ‘conferentie in een open,

stimulerende, vloeiende en aantrekkelijke omgeving’ zou plaatsvinden, waarbij de mogelijkheid zich volop zou aandienen om informele discussies aan te gaan. “Dit zal wederom de succesformule van het Mare Forum bevestigen”, aldus de website. De officiële opening werd verzorgd door premier Eugene Rhuggenaath en de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Zita Jesus-Leito. Ioannis (Jannis) Kostoulas, president van Mare Forum (tevens de oprichter en eigenaar), en Humberto de Castro, CPA-directeur, leidden de verschillende interacties die tussen de deelnemers, sprekers en panelleden

plaatsvonden. CPA: “Gedurende de conferentie werd tevens melding gemaakt van de verschillende lopende projecten binnen de lokale maritieme sector, waaronder te Bullenbaai, Waaigat, Kop van Scharloo, de cruisseterminal te Rif en de containerhaven.” CPA tot slot: “Het evenement was succesvol en executives uit de internationale maritieme industrie hebben goed kunnen netwerken met de lokale stakeholders. Er is met elkaar van gedachten gewisseld over de ontwikkelingen binnen de sector, om zodoende wederzijds te profiteren van de mogelijkheden om verder zaken met elkaar te doen.”

Na indiening bezwaar tegen strafrechtelijke vervolging

Regiezitting Maximus tegen Jamaloodin gaat niet door

WILLEMSTAD — De verdediging van Maximus-verdachte George Jamaloodin heeft een bezwaarschrift ingediend bij het hof, tegen zijn strafrechtelijke vervolging. Hierdoor gaat de regiezitting Maximus, die voor vandaag gepland stond, niet meer door. Dat bevestigt advocaat Eldon ‘Peppie’ Sulvaran.

Het beroep tegen zijn vervolging wordt op 15 januari volgend jaar in een raadkamer (achter gestolen deuren, red.) behandeld. Het bezwaar van de verdediging is gebaseerd op diverse punten, ‘waaronder het ontbreken van bewijs en bovendien het feit dat Jamaloodin geen eerlijk proces zal krijgen op Curaçao’. Dit laatste, aldus Sulvaran, omdat het hof reeds in een persbericht van afgelopen juli Jamaloodin al publiekelijk schuldig heeft

verklaard in deze moordzaak. Het persbericht ging over het vonnis tegen de ‘moordmakelaar’ van Helmin Wiels, Burney ‘Nini’ Fonseca, die tot 26 jaar celstraf is veroordeeld in de zaak Magnus/Maximus. “Het hof concludeert dat de verdachte (Fonseca, red.) de moordopdracht van Jamaloodin heeft aangenomen, dat hij over het daarvoor te betalen bedrag met Jamaloodin is gaan onderhandelen, dat hij via ‘Pretu’ (de in zijn cel dood gevonden hoofdverdachte Luigi Florentina, red.) een schutter (Elvis Kuwas) en een chauffeur (de gedode Raúl ‘Bolle’ Martinez, red.) heeft aangezocht, en dat hij het voor hen bestemde geld aan ‘Pretu’ heeft (door)gegeven. De bijdrage van de verdachte aan het geheel is daarmee van zo’n wezenlijk belang dat sprake is van het medeplegen van de moord op Wiels.”

Gezaghebber bedankt infanteristen

KRALENDIJK — Gezaghebber Edison Rijna heeft afgelopen weekeinde een bezoek gebracht aan het 13e Infanterie Bataljon Regiment Stoottroepen Prins Bernard, ook wel bekend als ‘Madju’. Namens het Bonairiaanse eilandbestuur heeft de gezaghebber de groep bedankt voor het vrijwilligerswerk dat ze op Bonaire hebben gedaan tijdens hun verblijf en als blijk van waardering heeft de groep hun wapen en de pet van hun eenheid aan de gezaghebber overhandigd.

Knops noemt rapport Rekenkamer onvolledig

DEN HAAG — Het rapport van de Algemene Rekenkamer over de Nederlandse hulp voor de wederopbouw van St. Maarten na orkaan Irma is onvolledig en de conclusie dat er niet één dak is gerepareerd klopt niet, volgens de Nederlandse staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Raymond Knops.

“De Algemene Rekenkamer heeft de blik alleen gericht op een aantal projecten die zijn gestart met de Wereldbank, en een aantal helemaal niet onderzocht”, stelde de staatssecretaris gisteren tijdens een *Radio 1*-interview met de Nederlandse journalist Sven Koc-kelmann. “Het is niet zo dat er nog geen geld is besteed aan de reparaties van daken, zoals het rapport stelt. Er zijn heel veel projecten van de grond gekomen.” Knops reageerde desgevraagd op de conclusies van de Nederlandse Algemene Rekenkamer dat er, meer dan een jaar na de ramp, nog maar een klein gedeelte van de Nederlandse gelden voor wederopbouw daadwerkelijk was besteed. Hij legde uit dat de Nederlandse regering een aantal vroeghulpprojecten direct heeft gefinancierd via lokale, nongouvernementele organisaties (ngo’s). Het betrof projecten voor dakreparatie’s en een groot trainingsprogramma.

Als onderdeel van de vroege hulp heeft de Nederlandse regering ook een schoolmaaltijdenprogramma van het Rode Kruis gefinancierd. Knops voegde toe dat er inderdaad een aantal projecten nog niet gerealiseerd is. Hij noemde de luchthaven en de vuilstortplaats. Hij zei dat de stortplaats al veertig jaar lang is verwaarloosd en een grote bende is die men nu met hulp van experts probeert op te lossen. Ook de luchthaven is nog niet volledig gerepareerd, maar hij stelde dat dergelijke grote projecten veel tijd in beslag nemen.

De Nederlandse regering heeft 470 miljoen euro opzijgezet voor dit Trustfonds, waar al 262 euro in werd gestort. Er worden projecten voorbereid of uitgevoerd voor een bedrag van 262,5 miljoen euro. De laatste twee tranches van respectievelijk 120 miljoen en 88 miljoen euro worden naar verwachting op 15 april en 15

oktober volgend jaar gestort, volgens het rapport van de Algemene Rekenkamer, dat donderdag werd gepubliceerd. De Nederlandse regering heeft de regering van St. Maarten ook 38 miljoen euro liquiditeitssteun gegeven in deze moeilijke tijden.

Knops benadrukte dat het gaat om geld van de Nederlandse belastingbetaler en dat hij verantwoordelijk is voor een juiste besteding hiervan. “Dit geld moet ten goede komen aan de bevolking van St. Maarten. Ik wil de garantie hebben dat het goed wordt besteed, zo niet dan gaat het niet gebeuren”, stelde hij. “Ik denk dat ze op St. Maarten ook willen dat het sneller gaat, maar in het afgelopen jaar lag de focus niet altijd op wederopbouw en dat zorgt voor vertraging.” Volgens Knops zijn ‘de medewerking van de lokale politiek’ en ‘de mate waarin zij bereid was transparant te zijn’ ook factoren die invloed hebben gehad op de uitvoering van de wederopbouwprojecten. Het wederopbouwproces gefinancierd door het Trustfonds zou rond 2025 klaar moeten zijn, maar Knops hoopt het al eerder te kunnen afronden.

Lezing biodiversiteit door Echo

KRALENDIJK — In het kader van ‘Connecting People With Nature’ organiseert Echo donderdag een presentatie over het verschil in biodiversiteit binnen en buiten de afgesloten gebieden in Washington Slagbaai National Park. Echo’s stagiair Jonathan Bloten, student Hogeschool Van Hall Larenstein, zal de

resultaten van zijn studie over dit onderwerp presenteren.

De presentatie is van 19.00 tot 20.00 uur en vindt plaats bij de Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA), aan de Kaya Finlandia 10A.

Stinapa jubileum-tags 2019 nu verkrijgbaar

Foto: Stinapa

KRALENDIJK — De nieuwe jubileum-tags 2019 van Stinapa zijn aan de marinepark-operators geleverd. Deze tags kenmerken het vijftigjarig jubileum van het Washington Slagbaai National Park, opgericht in 1969, en het veertigjarig jubileum van het Bonaire National Marine Park, opgericht in 1979.

Om een soepele overgang naar de nieuwe tarieven mo-

gelijk te maken, kunnen de dive- en natuur-tags nog tot 28 februari voor de huidige prijzen worden gekocht (25 dollar voor de duik-tag en 10 dollar voor tags voor andere gebruikers). Ook de duikerdagpas is tot deze datum te koop. Per 1 maart worden de nieuwe tarieven – 25 dollar voor de natuur-tag en 45 dollar voor de duik-tag – van kracht.

SPECIAL ANNOUNCEMENT HOLIDAY CLOSING HOURS

In connection with the holidays our member banks will be closed for the public on the following dates:

Monday, December 24 th , 2018	All branches will close for the public at 12:00pm
Tuesday, December 25 th , 2018	All branches closed
Wednesday, December 26 th , 2018	All branches closed

En conexión cu dñanan di fiesta banconan miembro lo cera nan porta pa publico riba e siguiente dñanan:

Diabierna, 24 di december, 2018	Tur sucursal lo cera nan porta pa publico 12:00pm
Dialuna, 25 di december, 2018	Tur sucursal lo ta cera
Diamars, 26 di december, 2018	Tur sucursal lo ta cera

May: Brexit-stemming in 3e week januari

LONDEN — De Britse premier Theresa May wil het parlement in de derde week van januari alsnog laten stemmen over haar brexit-deal met de EU. De stemming zou eigenlijk al op 11 december plaatsvinden, maar is op het laatste moment uitgesteld omdat de premier op een nederlaag leek af te stevenen.

May stelde in het parlement dat de stemming nu in de week van 14 januari moet plaatsvinden. De leider van de linkse oppositiepartij Labour vindt dat veel te laat. Hij kondigde aan een motie te zullen indienen waarin het vertrouwen in de premier wordt opgezegd. Zo'n motie kan de regering niet ten val brengen, maar een nederlaag zou wel een klap zijn voor May. Binnen het parlement bestaat veel onvrede over de

brexit-deal tussen Londen en Brussel. Het Britse ver trek uit de EU moet al over iets meer dan 100 dagen plaatsvinden, op 29 maart. Als parlementariërs pas in januari kunnen stemmen over de deal, kunnen zij vanwege de naderende deadline meer druk ervaren om die toch maar goed te keuren. Een woordvoerder van Labour zei eerder dat de partij niet zal toestaan dat May 'op cynische wijze tijd rekt om een valse keuze te creëren

tussen haar verprutste deal en geen deal'. Ook binnen haar eigen conservatieve partij klinkt gemor. Muiten de conservatieve parlementariërs probeerden haar onlangs af te zetten, maar dat mislukte.

Ondertussen zwelt ook de roep om een tweede referendum aan, maar daar wil de premier niets van weten. Zij houdt vast aan haar eigen akkoord. "Ik weet dat dit niet voor iedereen de perfecte deal is. Het is een compromis", zei ze tegen parlementariërs. "Een 'no-deal' voorkomen is alleen mogelijk als we overeenstemming kunnen bereiken of de brexit helemaal afblazen."

Gerechtshof verbiedt motorclub Bandidos

ARNHEM — Motorclub Bandidos Holland blijft verboden. Het gerechtshof in Arnhem heeft dat vandaag bepaald in het hoger beroep dat was aangespannen tegen het verbod dat de rechtbank in Utrecht eerder oplegde op verzoek van het Openbaar Ministerie (OM).

Volgens het hof rivaliseert motorclub Bandidos op gewelddadige wijze met andere motorclubs. Ook krijgen leden die de club willen verlaten te maken met geweld en dreiging. Bandidos Holland is daarom in strijd met de openbare orde en moet wor

den verboden en ontbonden, aldus het hof. Het is niet toegestaan om lid te zijn. Zelfstandige chapters van de motorclub worden niet verboden, omdat het OM daar niet om heeft gevraagd. Bandidos Motorcycle Club is sinds 2014 in Nederland

gevestigd en heeft zogeheten chapters in verschillende steden zoals Sittard, Nijmegen en Utrecht. Het OM gaat uit van enkele tientallen leden.

Het OM voert strijd tegen diverse motorclubs. Op verzoek van het OM werd eerder ook Satudahar verboden. Het verzoek om No Surrender en de Hells Angels te verbieden, moet nog worden behandeld.

Poetin wil meer landen bij ontwapeningsverdrag

De Russische president Poetin vandaag tijdens een bijeenkomst in het ministerie van Defensie.

MOSKOU — Meer landen moeten zich aansluiten bij het verdrag tegen 'kernwapens voor de korte afstand', het verdrag voor Intermediate-Range Nuclear Forces (INF). Dit zei de Russische president Vladimir Poetin.

Het oorspronkelijke INF-verdrag is een overeenkomst tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie die eind 1987 werd getekend door de

Amerikaanse en Russische leiders Ronald Reagan en Michail Gorbatsjov. De Amerikaanse president Donald Trump heeft juist gezegd

dat hij wil ophouden met dit akkoord, omdat Rusland het zou schenden. Poetin heeft dat weersproken.

Poetin zei vandaag tijdens een bijeenkomst in het ministerie van Defensie dat het geen kwaad kan als andere landen zich ook verplichten van dergelijke wapens af te zien. In het INF-

verdrag stellen Moskou en Washington dat ze alle nucleaire raketten en kernkoppen die een reikwijdte van 500 tot 5500 kilometer hebben, ontmantelen en vernietigen. Het verdrag staat ook geen proeven met dergelijke wapens toe. Daar zouden de twee ondertekenaars zich niet aan houden.

CBS wil topman Moonves geen afkoopsom geven

NEW YORK — Televisienetwerk CBS weigert de ontslagen topman Leslie Moonves een afkoopsom van ruim 100 miljoen euro te betalen. Het mediabedrijf maakt zich op voor een juridische strijd met de voormalige bestuurder die is beschuldigd van seksueel wangedrag en aanranding voor en tijdens zijn tijd bij CBS.

De beslissing om Moonves uit zijn functie te zetten en geen afkoopsom toe te kennen, volgt nadat de top van het bedrijf de uitkomsten van een onafhankelijk on

derzoek, uitgevoerd door twee advocatenkantoren, heeft geëvalueerd. Een conen, volgt nadat de top van het bedrijf de uitkomsten van een onafhankelijk on

Het beschuldigt Moonves van het vernietigen van bewijs en poging tot omkopen van aanklagers met de beloften van banen bij CBS. "We hebben besloten dat er genoeg reden voor ontslag is, waaronder zijn opzettelijke machtsmisbruik, overtreding van bedrijfsregels en schending van zijn contract, alsook een gebrek aan medewerking aan het onderzoek",

verklaarde de raad van bestuur van CBS. Het rapport bevatte ook méér beschuldigingen dat Moonves de carrières van vrouwen die seks met hem hadden gehad had bevooroordeeld, dan de twaalf die waren vermeld in de twee verhalen uit *The New Yorker*. Deze hadden geleid tot het gedwongen terugtreden van de topman.

Moonves heeft alle beschuldigingen ontkend en houdt vol dat de seks met wederzijdse instemming was. CBS heeft vorige week de namen bekendgemaakt van partijen die geld ontvangen uit een fonds van 20 miljoen dollar dat afkomstig was uit de afkoopsom van Moonves. Dit is bestemd om seksueel wangedrag op de werkvloer te bestrijden.

Meisje (16) doodgeschoten op school Rotterdam

ROTTERDAM — Op het Designcollege Rotterdam is een zestienjarige leerlinge doodgeschoten. De schietpartij vond plaats in de fietsenstalling van de vmbo-school aan de Essenburgstraat in Rotterdam-West.

Een 31-jarige Rotterdammer is korte tijd later aangehouden op de Bergselaan. Het slachtoffer en de verdachte kenden elkaar, aldus de politie. Over een motief voor de moord is nog niets bekend.

De straat en verdere omgeving van de school zijn afgezet. Familieleden van het meisje zijn op de hoogte gebracht en worden opgevangen. Diverse leerlingen waren getuige van de schietpartij. Burgemeester Ahmed Aboutaleb van Rotterdam heeft met 'afschuw en verdriet' het nieuws van de schietpartij in Rotterdam tot zich genomen, laat zijn woordvoerder weten. "Hij leeft enorm mee met de familie van het meisje, haar vrienden en de omstanders die getuigen waren."

Japan schroeft uitgaven defensie verder op

TOKIO — Japan gaat de investeringen in defensie opvoeren in de komende vijf jaar om zo de Amerikaanse troepen te ondersteunen tegenover het leger van China in de Westelijke Pacific. Volgens twee rapporten van de Japanse regering komen er extra uitgaven voor stealth-bommenwerpers, langeafstandsraketten en ander militair materieel.

"De VS blijven de sterkste natie in de wereld, maar rivaliserende naties komen op en we herkennen het belang van de strate

gische strijd met zowel China als Rusland, die onze regionale machtsverhoudingen testen", staat in het tienjarig defensieprogramma dat is goedgekeurd door de regering van premier Shinzo Abe. Japan is van plan om 45 F35-gevechtsvliegtuigen, ter waarde van 4 miljard dollar, te kopen in aanvulling op de 42 jets die al in bestelling zijn uit een ander defensieprogramma. Japan heeft in totaal 224,7 miljard dollar uitgetrokken voor militair materieel in de komende vijf jaar. Dat is 6,4 procent meer dan in het vorige programma.

Lichamen toeristen gevonden in Marokko

MARRAKESH — In Marokko zijn de lichamen aangetroffen van twee Europese toeristen. De vrouwen uit Denemarken en Noorwegen van 24 en 28 jaar werden gisteren dood aangetroffen in de buurt van Imlil in het Atlasgebergte, circa 55 kilometer ten zuiden van de stad Marrakesh.

De Marokkaanse politie heeft een verdachte van de moord aangehouden. Plaatselijke media meldten dat de politie nog zoekt naar twee andere verdachten. De 24-jarige Deense is de keel doorgesneden en de Noorse zou ook zo zijn vermoord. Volgens de media vonden Franse alpinisten de twee slachtoffers in hun tent in een afgelegen gebied in de bergen.

Nederland blijftertje bij overleg grote landen

DEN HAAG — Nederland mag komend jaar opnieuw aanschuiven bij het overleg van de twintig belangrijkste economieën van de wereld. Gastheer Japan heeft Nederland uitgenodigd voor de bijeenkomsten van de zogeheten G20.

Nederland is de achttiende economie van de wereld, maar werd in het verleden op de G20 vertegenwoordigd door de Europese Unie, die ook aan tafel zit. Voor de top van vorig jaar in Hamburg en voor de afgelopen editie in Buenos Aires kreeg Nederland echter ook zelf een

uitnodiging. De regeringsleiders van de deelnemende landen komen eind juni bijeen in Osaka. Tussen mei en november zijn er bijeenkomsten van vakministers en centrale bankiers. Gastheer Japan wil onder meer belastingen voor grote internetbedrijven en ongelijke han

delsstromen tussen landen aansnijden. Dit laatste is sinds het aantreden van de Amerikaanse president Donald Trump en diens scherpe kritiek op de 'oneerlijke concurrentie' van vooral China een heet hangijzer.

Premier Mark Rutte vindt het 'goed nieuws' dat Nederland er weer bij is, omdat de topconferentie een 'belangrijk podium is voor onze open en internationale economie'.

Vrouw vrijgesproken van poging tot doden baby

SAN SALVADOR — Een rechter in El Salvador heeft gisteren een vrouw vrijgesproken die was aangeklaagd voor poging tot moord op haar net geboren baby, die ze had gekregen nadat ze was verkracht door haar stiefvader.

De twintigjarige Imelda Cortez had daarvoor achttien maanden in de gevangenis gezeten op beschuldiging van moord onder de strenge anti-abortuswetten van het land. Cortez bracht het kind ter wereld in een wc en liet het daar achter. Toen ze in een ziekenhuis werd onderzocht, vermoedde de arts dat ze een abortus had laten plegen en schakelde de politie in. De rechter bepaalde dat ze niet heeft geprobeerd haar kind

Imelda Cortez (r)

te doden. De stiefvader van de vrouw is gearresteerd en is nog in afwachting van zijn berechting. El Salvador heeft een van de allerstrengste wetten tegen abortus. Ook tegen

vrouwen die assisteren bij een abortus worden strenge straffen geëist. Volgens een actiegroep zitten in het land 22 vrouwen straffen uit die oplopen tot 35 jaar wegens moord door een abortus.

Voormalige zakenpartners Flynn aangeklaagd

ALEXANDRIA — Een voormalige zakenpartner van Michael Flynn, de eerste veiligheidsadviseur van de regering-Trump, is gisteren in staat van beschuldiging gesteld wegens geheim lobbywerk voor Turkije. Dat moest de uitwijzing van de geestelijke Fethullah Gülen uit de Verenigde Staten bewerkstelligen.

Het gaat om de Iraanse Amerikaan Bijan Kian, die twee strafbare feiten ten laste is gelegd. Flynn wordt volgens *The Washington Post*, die meer details heeft, in de dagvaarding aangeduid als 'persoon A'.

In deze zaak, die aan het rollen kwam door het werk van speciaal aanklager Robert Mueller, is ook de Turkse zakenman Ekim Alptekin aangeklaagd, eveneens wegens liegen tegen de FBI en optreden in de VS als agent van een vreemde mogendheid. De eigenaar van het in Nederland gevestigde bedrijf Inovo zou de Flynn Intel Group in 2016 tijdens de campagne voor de Amerikaanse presidentsverkiezingen meer dan een half miljoen dollar hebben betaald, onder meer om Gülen in een kwaad daglicht te stellen. De Turkse president Recep Tayyip Erdogan denkt dat Gülen achter de mis

lukte staatsgreep zit. De rechter in Alexandria in de staat Virginia moet nu uitmaken of hij Kian en Alptekin aan het werk heeft gezet ten behoeve van de uitlevering van de in Pennsylvania wonende imam.

Flynn hoort binnenkort zijn straf voor het afleggen van een valse verklaring tegen de federale politie. Omdat hij besloot samen te werken met justitie en van 'wezenlijke waarde' was voor het onderzoek van Mueller naar mogelijk Russische bemoeienis met de presidentscampagne, hoeft hij van de openbaar aanklager niet de gevangenis in.

Euro

Gemengd

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen lieten vandaag een gemengd beeld zien na de verliesbeurt een dag eerder. Beleggers verwerkten de stevige koersverliezen op Wall Street en hielden de blik gericht op de Amerikaanse centrale bank, die vandaag begint aan een tweedaagse rentevergadering. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,8 procent lager op 496,25 punten. De MidKap bleef vrijwel vlak op 650,47 punten. De Londense FTSE daalde 0,2 procent. Parijs en Frankfurt klommen 0,1 en 0,4 procent. Heineken zakte 0,3 procent. De bierbrouwer liet weten dat president-commissaris Hans Wijers in april terugtreedt en zou moeten worden opgevolgd door Jean-Marc Huët. De euro was 1,1384 dollar waard, tegen 1,1338 dollar een dag eerder. De olieprijsen gingen opnieuw flink omlaag door zorgen over de wereld-economie en overaanbod op de oliemarkt. Een vat Amerikaanse olie werd 3 procent goedkoper op 48,37 dollar. Brentolie zakte 2,8 procent in prijs tot 57,96 dollar per vat.

Tokio

Verlies

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag met een flink verlies gesloten. Beleggers verwerkten de aanhoudende verkoopgolf op Wall Street. Vooral de technologiebedrijven werden van de hand gedaan door de zorgen over een vertragning van de wereldwijde economische groei. Verder bleef de blik gericht op de Amerikaanse Federal Reserve, die vandaag begint aan een tweedaagse rentevergadering. De Nikkei-index in Tokio ging 1,8 procent lager de dag uit op 21.115,45 punten. Technologiebedrijven als Sony en computerspelletjesmaker Nintendo, die gevoelig zijn voor economische schommelingen, daalden respectievelijk 4,4 en 3,4 procent. Takeda Pharmaceutical verloor 9 procent. Ook elders in het Verre Oosten gingen de belangrijkste beursgraadmeters omlaag. De Hang Seng-index in Hongkong noteerde tussentijds 1,3 procent in de min en de beurs in Shanghai daalde 1,2 procent. De Kospi in Seoul zakte 0,5 procent en de All Ordinaries in Sydney sloot met een verlies van 1,2 procent.

Wall Street

Positief

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger geopend, waarmee enig herstel werd getoond van de stevige koersverliezen op vrijdag en gisteren. Beleggers blijven wel voorzichtig vanwege zorgen over de afzwakkende wereld-economie. Wall Street is vooral in afwachting van het rentebesluit dat de Federal Reserve morgen neemt. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening 1 procent hoger op 23.824 punten. De brede S&P 500 won 0,7 procent tot 2565 punten en technologiebeurs Nasdaq klom met eenzelfde percentage naar 6803 punten. Bij de bedrijven kan truckbouwer Navistar (plus 12,5 procent) op aandacht rekenen na bekendmaking van cijfers. Softwarebedrijf Oracle (3,4 procent) gaf eveneens inzage in de boeken, met beter dan verwachte cijfers en prognoses. De Engelse voetbalclub Manchester United, die een beursnotering heeft in New York, noteerde dik 2 procent hoger op het nieuws dat manager José Mourinho is ontslagen. De Portugees lag al geruime tijd onder vuur en moet nu vertrekken vanwege teleurstellende prestaties.

Akkoord over nieuwe EU-eisen slechte leningen

BRUSSEL — Banken moeten de risico's van oninbare en onrendabele leningen beter gaan indekken. De EU-lidstaten en het Europees Parlement zijn het eens geworden over minimumeisen voor nieuwe leningen die moeten voorkomen dat de voorraad dubieuze leningen (npl's) in de EU toeneemt.

“Het akkoord zal ervoor zorgen dat banken solider worden en onze bedrijven kunnen financieren”, stelt EU-commissaris Valdis Dombrovskis (euro). Co-rapporteur namens het parlement Esther de Lange (CDA) is tevreden: “Banken worden zo medeverantwoordelijk voor het tegengaan van nieuwe rommelkredieten. De eurocrisis heeft ons laten zien dat we niet lichtzinnig met deze risico's om mogen gaan.” Een lening wordt als oninbaar beschouwd als de kredietnemer, een be-

drijf of persoon, negentig dagen niet heeft betaald. Vanaf dat moment moet de bank volgens de nieuwe eisen een buffer opbouwen in de veronderstelling dat de aflossing nooit zal plaatsvinden. Voor dubieuze leningen waar geen onderpand tegenover staat, moeten banken het totale verlies in drie jaar volledig hebben afgedekt. Voor slechte leningen in vastgoed moet na drie jaar een voorziening van 25 procent zijn opgebouwd, en het totaalbedrag na negen jaar. Voor leningen in

roerend goed geldt een opbouwperiode van zeven jaar. De berg npl's steeg in de EU na de financiële crisis in 2007 tot een recordhoogte van een biljoen euro, maar neemt inmiddels geleidelijk af. Volgens de Europese Commissie hebben de Europese banken gemiddeld 3,4 procent aan slechte leningen. Vooral Griekse, Cypriotische en Italiaanse banken zitten daar echter ver boven met een derde tot de helft van uitstaande leningen die waarschijnlijk nooit worden terugbetaald. “Met het akkoord zorgen we voor een veel betere bescherming bij een volgende crisis, maar we zijn er nog niet. De lijken moeten uit de kast, zeker in landen als Italië”, aldus De Lange.

‘Nog veel onduidelijk over no-deal brexit’

Foto: AFP

DEN HAAG — Bij veel ondernemers is behoefte aan meer duidelijkheid over de mogelijke gevolgen voor hun activiteiten van een zogeheten no-deal brexit. Dat merken ondernemersorganisaties VNO-NCW en MKB-Nederland.

Nu de kans op een vertrek van Groot-Brittannië uit de Europese Unie zonder goede afspraken steeds reëler lijkt te worden, is het volgens de organisaties belangrijk dat

bedrijven zich voorbereiden op zo'n scenario. Zo worden ondernemers opgeroepen om zo snel mogelijk de Brexit Impact Scan te doen en bijvoorbeeld te zorgen dat ze

hun douanezaken alvast geregeld hebben.

Na alle recente ontwikkelingen hielden VNO-NCW en MKB-Nederland gisteren een speciale bijeenkomst van de Taskforce Brexit. Daarin zitten branches en bedrijven die sterk door de brexit geraakt worden. Ook vertegen-

woordigers van de overheid waren aanwezig. Er werd afgesproken om in januari weer bij elkaar te komen. Zo kan snel gekeken worden welke aanvullende nationale acties nodig zijn bovenop al de voorgestelde maatregelen voor ondernemers die de Europese Commissie al in beeld heeft gebracht.

Nieuwe deals Chinees oliebedrijf en Shell

PEKING — Het Chinese staatsoliebedrijf China National Offshore Oil Corporation (Cnooc) heeft nieuwe overeenkomsten gesloten met Shell en andere buitenlandse concerns.

Het gaat om deals waarbij wordt gezocht naar olie- en gasvelden rond de monding van de Parelrivier in de Zuid-Chinese Zee. De samenwerking wordt ge-

zien als een stap van Peking om het Aziatische land verder open te stellen voor buitenlandse ondernemingen. De Chinese president Xi Jinping heeft de afgelopen jaren geregeld beloofd minder belemmeringen op te werpen voor buitenlandse investeringen.

Naast Shell tekende Cnooc ook overeenkomsten met de Amerikaanse oliebedrijven Chevron en ConocoPhillips en het Franse Total. De samenwerkingen

kunnen volgens Cnooc worden uitgebreid naar andere gebieden. Daarbij wordt ook gedacht aan andere activiteiten dan exploratie.

Gisteren werd bekend dat olie- en gasconcern Shell de Amerikaanse branchegenoot Endeavor wil overnemen. Shell is volgens ingewijden daarover in gesprek. Shell zou 8 miljard dollar willen neertellen voor het oliebedrijf. Endeavor is vooral actief in de Amerikaan-

se staten Texas en New Mexico. Eerder waren ExxonMobil, Chevron en ConocoPhillips ook geïnteresseerd in Endeavor, dat zichzelf vorig jaar in de etalage zette. Zij zijn echter afgehaakt. De onderhandelingen tussen Shell en Endeavor zijn nog in een beginstadium. De gesprekken zouden worden bemoeilijkt door de eisen van Endeavor-oprichter Autry Stephens, die een groot deel van de rechten op nog niet opgeboorde olie in bezit wil houden.

Boeing en Embraer eens over samenwerking

CHICAGO — De Amerikaanse vliegtuigbouwer Boeing en zijn Braziliaanse branchegenoot Embraer zijn het eens geworden over de voorwaarden van hun samenwerking bij de bouw en verkoop van verkeersvliegtuigen.

Boeing krijgt zoals verwacht 80 procent van de op te richten joint venture en Embraer de overige 20 procent. De Amerikanen tellen bij de deal, waarover al lang wordt gesproken, circa 4,2 miljard dollar neer voor aandelen in Embraer. Verder is afgesproken dat het hoofdkantoor van de joint venture in Brazilië komt te staan en dat de onderneming niet naar de beurs zal worden gebracht. De Braziliaanse overheid moet nog groen licht geven voor de plannen. Boeing verwacht als gevolg van de samenwerking op termijn veel geld te kunnen besparen. De Braziliaanse fabrikant maakt kleinere verkeersvliegtuigen die geschikt zijn voor relatief korte vluchten. In dat segment heeft Boeing zelf geen aanbod.

‘Veiligheidsgoedkeuring voor telecomfusie VS’

WASHINGTON — De grote Amerikaanse telecomfusie tussen T-Mobile en Sprint levert geen gevaar op voor de nationale veiligheid van de Verenigde Staten.

Het zogeheten Committee on Foreign Investment in the United States (CFIUS) heeft dan ook zijn goedkeuring gegeven voor de fusie, laten bronnen aan persbureau Bloomberg weten. Het feit dat T-Mobile en Sprint hebben beloofd geen apparatuur van het Chinese Huawei te gebruiken, heeft volgens eer-

dere berichten meegespeeld voor het verkrijgen van groen licht. Er bestaan zorgen dat China via Huawei-netwerkapparatuur kan spioneren. Dat wordt overigens door dat bedrijf ontkend. Door de goedkeuring is de samenwerking van de derde en vierde aanbieder van mobiele telefonie in de VS een stap dichterbij gekomen. De Amerikaanse Federal Communications Commission (FCC) en de mededingingsafdeling van het Amerikaanse ministerie van Justitie moeten ook nog hun fiat geven.

Hans Wijers vertrekt bij Heineken

AMSTERDAM — Hans Wijers vertrekt als president-commissaris van Heineken. Hij treedt terug bij de aandeelhoudersvergadering op 25 april volgend jaar. De bierbrouwer wil oud-financieel topman van Unilever Jean-Marc Huët benoemen tot zijn opvolger.

Wijers was in de jaren negentig minister van Economische Zaken voor D66 in het eerste kabinet-Kok. Later was hij jarenlang topman van verf- en chemieconcern AkzoNobel. Wijers zit al sinds 2012 in de Raad van Commissarissen van Heineken. De oud-politicus staat bekend om zijn vele commissarissen, vandaar dat hij ook meerdere keren bovenaan eindigde in de Volkskrant Top 200 van invloedrijkste Nederlanders. Naast zijn positie bij de bierbrouwer is Wijers onder meer president-commissaris van ING. Eerder bekleedde hij diezelfde functie

ook al bij voetbalclub Ajax. Bij olie- en gasconcern Shell was hij vicevoorzitter. Wijers is tevens voorzitter van Natuurmonumenten. Zijn opvolger Huët trad in 2014 toe tot het toezichtorgaan van Heineken. Hij stond er afgelopen jaren aan het hoofd van het auditcomité. Huët was van 2010 tot 2015 financieel directeur van levensmiddelenconcern Unilever. Met Wijers vertrekt in april ook Yonca Dervissoglu als commissaris bij Heineken. De brouwer meldt verder dat Rosemary Ripley, bestuurder van investeerder NGEN, wordt voorgedragen als lid van de raad. Het is daarnaast de bedoeling dat Michel de Carvalho, echtgenoot van Heineken-erfgenaam Charlene de Carvalho-Heineken, wordt herbenoemd voor een nieuwe termijn. De RvC bestaat dan uit negen mensen. Er wordt nog nagedacht over een extra lid, waardoor het totaal weer op tien zou komen.

Economische groei G20 zwakt af

PARIJS — De economische groei in de G20, de groep van ‘s werelds belangrijkste economieën, is aan het afzwakken. Dat meldde de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

De G20 liet in het derde kwartaal een economische groei zien van 0,8 procent in vergelijking met de voorgaande periode. In het tweede kwartaal groeide de economie van het G20-gebied

met 1 procent. In vier landen van de G20 was een economische krimp te zien: Turkije, Japan, Duitsland en Italië. In het merendeel van de resterende G20-landen zwakte de groei af, in Australië, India, Canada, Rusland, China en de Verenigde Staten. Dat gold ook voor de Europese Unie. Een sterkere groei werd gemeten in Mexico, Zuid-Afrika, Brazilië, Groot-Brittannië en Frankrijk. In Indonesië en Zuid-Korea bleef de groei stabiel.

NEW YORK				AMSTERDAM			
18-Dec				18-Dec			
DOW JONES	23.801,57	0,85%		AEX	495,3	0,95%	
S&P 500 INDEX	2.561,24	0,60%		ARCELMITTAL	19,23	-1,00%	
NASDAQ	6.809,90	0,83%		AEGON NV	4,19	0,05%	
AMAZON.COM INC	1.537,47	1,09%		KONINKLIJKE AHOL	22,12	-1,21%	
APPLE INC	165,36	0,87%		AKZO NOBEL	68,88	0,09%	
BAIDU INC-SP ADR	170,39	0,31%		ASML HOLDING NV	143,86	-0,43%	
BERKSHIRE HATHAWAY	198,08	0,08%		DSM (KONIN)	73,20	0,05%	
BOEING CO THE	327,44	3,58%		HAL TRUST	134,30	0,44%	
CITIGROUP INC	55,25	1,84%		HEINEKEN NV	76,59	-0,53%	
COCA-COLA CO	48,24	-0,20%		ING GROEP NV	9,93	0,21%	
COSTCO WHOLESALE	203,57	0,66%		KPN (KONIN) NV	2,61	-0,46%	
WALT DISNEY CO	110,20	-0,38%		KONINKLIJKE PHIL	31,61	-0,25%	
3D SYSTEMS CORP	10,50	0,67%		RANDSTAD NV	39,55	1,10%	
EBAY INC	28,86	0,83%		ROYAL DUTCH SHA	25,23	-2,32%	
FACEBOOK INC A	143,63	2,45%		TOMTOM	7,89	-0,03%	
GENERAL ELECTRIC	7,54	5,38%		TOTAL SA	47,00	-3,33%	
ALPHABET INC-A	1.046,83	2,07%		UNILEVER NV-CVA	48,02	-0,98%	
HP INC	21,72	1,40%		W.P. STEWART HOL	431,04	-0,03%	
HOME DEPOT INC	170,27	1,37%					
INTEL CORP	48,18	2,34%					
JOHNSON&JOHNSON	130,83	1,30%					
MICROSOFT CORP	103,16	0,28%					
PROCTER & GAMBLE	92,72	-0,05%					
ROYAL DUTCH-ADR	57,28	-0,75%					
STARBUCKS CORP	64,72	0,39%					
TWITTER INC	33,25	-0,54%					
WALMART INC	90,68	-0,10%					
[EXCHANGE TRADED FND]				[SCOTIABANK FUNDS]			
ALERIAN MLP - AMLP	9,07	-1,95%		BGF CONT EUR FLEX	24,80	-3,15%	
ISH GBL HY BD - HYG	46,62	-0,78%		BGF EMKT BOND	17,06	0,16%	
ISH BOXX HY BD - HYG	82,21	-0,50%		BGF FIX INC GBL CP	13,94	0,07%	
ISH SELECT DIV - DIVY	91,73	0,15%		BGF GBL ALLOCATION	52,88	-1,20%	
ISH MSCI EMKT - EEM	39,20	-0,87%		BGF USD CORE BOND	16,20	-0,12%	
ISH MSCI PAC - EPP	40,98	-0,71%		BGF USD HI YIELD BND	31,88	-0,19%	
ISH RUSSELL - INV	149,86	0,80%		TEMPLETON GBL BND	25,19	0,00%	
ISH S&P 500 - SPY	153,89	0,77%		TEMPLETON ASIAN SM	49,02	-0,39%	
ISH EUROPE - EV	39,36	-0,48%					
INVESCO QQQ TRUS	158,82	0,86%					
INVSOC DB COMMO	15,13	-0,93%					
SPDR S&P INT DIV-DVX	35,80	0,32%					
SPDR S&P MID 400	311,39	0,64%					
SPDR S&P 800 SHA	61,67	0,89%					
VANGUARD REIT - VNQ	77,49	1,10%					
WISDOMTR JAP H EQ-DXJ	49,61	0,65%					
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCBMADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment ServicesLio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

14 nieuwe restaurants met ster(ren)

Foto: Shutterstock

Nederland heeft er twaalf nieuwe restaurants met een ster bij. Ook kwamen er twee restaurants bij met twee sterren van Michelin. Het gaat om Pure C in Cadzand, dat al een ster had, en Sabero in Roermond. Dat bleek gisteren bij de bekendmaking in Amsterdam. De drie restaurants die drie sterren hadden, De Librije (Zwolle), De Leest (Vaassen) en Inter Scaldes (Kruijningen), behouden hun sterren. De restaurants die hun eerste ster kregen zijn: Flicka in Kerkdriel, The Millen (Rotterdam), Olivijn (Haarlem), Rijnzicht (Doornenburg), Voltaire (Leersum), De Loohoeve (Schoonloo), Bougainville (Amsterdam), Monarh (Tilburg), Restaurant 212 (Amsterdam), De Rozario (Helmond), O&O

(Sint Willebrord) en Oonivoo (Uden). Elf restaurants verloren hun ster. Nederland telt nu 110 zaken met een of meer sterren. Volgens Gwen-dal Poullennec, internationaal directeur van de Michelin Gids, is het aantal sterrenrestaurants sinds 1989 verdubbeld, 'en dat zegt veel over de Nederlandse chefs'. "Nederland is een snelgroe-ende markt met name door de creativiteit. Nederlandse chefs reizen veel en zijn open-minded. Ze doen veel internationale ideeën op en nemen ingrediënten en culinaire hoogstandjes uit andere landen mee terug. Die geven ze met een eigen interpretatie en veel creati-viteit een plaats in de Neder-landse keuken. Die ontwik-keling geeft de Nederlandse keuken internationale al-lure", aldus Poullennec.

'Biechtgeheim moet wijken voor hulpverlening'

Foto: Shutterstock

Een 57-jarige priester uit Brugge is veroordeeld tot een maand voorwaardelijke celstraf vanwege 'schuldig verzuim' bij een zelfdoding. De geestelijke schakelde geen hulp in toen een 54-jarige man hem vertelde over zelfmoordplannen. De priester beroept zich op het biecht-

geheim, maar de hulpverle-ningsplicht is er voor ieder-een, aldus de rechter. De depressieve man ver-trouwde de priester in okto-ber 2015 tijdens een lang te-lefoongesprek toe dat hij zich van het leven wilde beroven. Enkele uren later deed hij dat ook. Zijn weduwe diende een klacht in bij justitie die er een zaak van maakte. Vol-gens het Openbaar Ministe-rie had de priester iemand anders of de politie moeten waarschuwen. Het biechtgeheim maakt vol-gens de rechtbank deel uit van het beroepsgeheim, maar dat beroepsgeheim is niet absoluut. De hulpverlenings-plicht geldt voor iedereen, ook voor dragers van het be-roepsgeheim, aldus het von-nis. In deze noodtoestand had de priester moeten ingrijpen, bepaalde rechter. De geeste-lijke gaat in hoger beroep.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
ttatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Pride Amsterdam in teken Stonewall-rellen

De Pride Amsterdam staat volgend jaar stil bij de Stone-wall-rellen, die vijftig jaar geleden uitbraken in New York. Dat gebeurt onder het motto 'Remember the past, create the future', maakte de organisatie bekend. De rellen, die eind juni 1969 plaatshadden, vormden een scheidslijn in de geschie-den-is van de LHBT-beweging, zegt directeur Lucien Spee van stichting Amsterdam Gay Pride. Een jaar later, in 1970, was in New York de eerste Pride Parade ter wereld. Het the-ma komt onder meer terug in de aankleding van de bo-ten in de roemruchte Canal Parade, waarvoor deelne-mers zich vanaf 4 januari kunnen inschrijven. De Pri-de Amsterdam is bovendien ook op zondag 30 juni op de Parade in New York verte-genwoordigd. De Stonewall-rellen braken uit in de wijk Greenwich Vil-lage bij de ontruiming van

Foto: Shutterstock

homobar The Stonewall Inn door de politie. De bezoekers, onder wie homoseksuele mannen, lesbische vrouwen, maar vooral travestieten, be-

sloten terug te vechten. Pride Amsterdam is van 27 juli tot en met 4 augustus, met de jaarlijkse botenpara-de van tachtig boten op za-

terdag 3 augustus. Het feest is vooral bedoeld voor lesbi-ennes, homo- en biseksuelen, transgenders en interseksu-elen (LHBTI).

Arrestaties na naaktfoto op piramide Egypte

Foto: AFP

De Egyptische autoriteiten hebben twee mensen aan-gehouden nadat een rel was ontstaan over een pikante foto op de beroemde Piri-mide van Cheops. Zij zouden de man en vrouw op de afbeel-ding hebben geholpen het duizenden jaren oude bouw-werk te beklimmen, bericht nieuwssite *Al-Ahram*.

Op de gewraakte foto is te zien hoe een Deense fo-tograaf en een onbekende vrouw naakt op elkaar liggen op het circa 140 meter hoge wereldwonder. Zij maak-

ten ook een video waarop te zien is hoe ze 's nachts het bouwwerk beklimmen. Dat filmpje is op YouTube al 4,5 miljoen keer aangeklikt.

Het ministerie van Bin-nenlandse Zaken zegt dat inmiddels een man is opge-pakt die werkt bij de pirami-de. Hij liet zich omgerekend bijna 200 euro betalen voor zijn diensten. De autoritei-ten arresteerden ook een vrouw die een bemiddelende rol zou hebben gespeeld. Het beklimmen van de pirami-des is streng verboden.

Actie: Cactussen, apen en koraal onderschept

Foto: Shutterstock

In een gecoördineerde actie van diverse overheidsorganisaties tegen de illegale handel in beschermde planten- en diersoorten zijn veel dieren en producten onderschept, waaronder cactussen, hout, levende slangen, medicijnen, dood koraal, ivoor en apen. De acties vonden plaats tussen 1 september en 18 november dit jaar in de ha-ven van Rotterdam, luchthaven Schiphol, in Caribisch Nederland, bij particulieren thuis, bij bedrijven en op beurzen. De actie, onder de noemer 'Operatie Toe-kan', heeft geleid tot 217 zaken waarbij producten in beslag zijn genomen. In de ha-ven van Rotterdam werden zo'n 75.000 ge-kweekte cactussen aangetroffen. In de post werden zes levende driestreepboa's en twee dode toekans gevonden. Bij particulieren thuis werden twee aapjes (een penseelaap

en een kapucijneraap) in beslag genomen. Op Bonaire werd bij toeristen koraal aange-troffen dat ze mee naar huis wilden nemen. Op een beurs werd 7 kilo ivoor ingenomen. Om de illegale ivoorhandel in Nederland verder te bestrijden komen er volgend jaar nieuwe maatregelen, zoals een nationaal verkoopverbod op ruw ivoor. In de actie werkte het ministerie van Landbouw samen met onder meer de Ne-derlandse Voedsel- en Warenautoriteit, de Douane, het OM en de politie. Onderdeel van de actie is het inzetten van meldpunt Meld Misdaad Anoniem tegen illegale han-del in beschermde planten- en diersoorten. De grote actie komt voort uit internatio-nale afspraken rondom het bestrijden van dit soort handel. Ruim 180 landen legden deze vast in het zogenoemde Cites-verdrag.

Papa is mijn held

Het Sentro Hubentut i Fa-miaop Bonaire organiseerde afgelopen week een speciaal programma voor vaders met als thema: 'Papa is mijn held'. Negen vaders namen hieraan deel. Als spreker was Herbert Prinsen uitgenodigd, die ver-telde over de rol van mannen en speciaal hun rol als vader. Volgens hem is het belangrijk om stil te staan hoe een vader feedback geeft aan zijn kinde-ren en hen helpt met hun per-

soonlijke groei en het kweken van zelfvertrouwen. Stabili-teit en positieve ondersteu-ning is daarbij van belang. De negen vaders kregen elk de gelegenheid om hun erva-ringen met het vaderschap en opvoeding te delen. Voor het nieuwe jaar heeft het Sentro Hubentut i Famia meer ac-tiviteiten gepland voor man-nen en vaders op Bonaire. Het centrum is te bereiken via te-lefoonnummer 715-7200.

'Kremlin moet baas worden over rapmuziek'

Het Kremlin moet zich gaan bemoeien met Russische rap-muziek. Dat werkt beter dan proberen het helemaal de kop in te drukken. Dat is de me-ning van de Russische presi-dent Vladimir Poetin. "Als het onmogelijk is iets te stoppen, dan moet je er de leiding over nemen", zei hij tijdens een ontmoeting met zijn advies-raad voor kunst en cultuur. De opmerkingen van Poetin komen na de arrestatie van rapper Husky, vorige maand. Hij werd opgepakt wegens 'hooliganisme' toen hij optrad op het dak van een auto. Eer-der hadden de autoriteiten

een officieel optreden van Husky verboden omdat zijn kritische teksten aanstootge-vend zouden zijn. De rapper werd na twaalf dagen vrijge-laten.

Hoe de Russische overheid de controle moet overnemen is nog niet duidelijk. Eén idee is om een ouderraad in te stel-len die kijkt of rapconcerten wel door de beugel kunnen, omdat ze vooral zouden draai-en om 'seks, drugs en protes-ten'. Volgens Poetin zijn drugs daarvan het gevaarlijkst. "Die vormen de weg naar ontaar-ding van een natie."

Eerste keer anticonceptie bij vis

In Burgers' Zoo in Arnhem is voor het eerst succesvol an-ticonceptie toegepast bij een vissoort, meldt de dieren-tuin. Het vakblad *Journal of Fish Biology* publiceerde hier gisteren een weten-schappelijk artikel over. Bioloog Max Janse en dieren-arts Henk Luten van Bur-gers' Zoo implanteerden met succes een anticonceptier-tje in de linker borstvin van een vrouwelijke adelaarsrog van de soort *Aetobatus ocellatus*, waarvan de diertuin de grootste kweker is. Deze vorm van anticonceptie wordt al jarenlang succesvol toegepast bij veel zoogdier-soorten, maar het is voor het eerst dat deze methode suc-cesvol is toegepast bij een vissoort. Volgens de dieren-tuin heeft de 'opmerkelijke wereldprimeur baanbreken-de gevolgen voor de interna-tionale kweekprogramma's van vissoorten'.

Foto: Shutterstock

Zo waren in het Arnhemse kweekprogramma twee vrouwelijke adelaarsroggen zo succesvol in het kweek-programma dat er een 'over-vertegenwoordiging' dreigde van hun genetisch materi-aal in de Europese populatie van deze vissoort. Bij een van deze twee vissen is de anticonceptie toegepast, de ander werd verplaatst naar een ander aquarium. De bedoeling van de kweek-

programma's voor haaien-en roggensorten is om genetisch gezonde aquari-umpopulaties in stand te houden. Exemplaren van be-schermd soorten kunnen in de toekomst wellicht terug-gezet worden in de natuur. De anticonceptie wordt ge-zien als 'extra methode van populatiebeheer', waarmee de kweekprogramma's nog beter kunnen worden uitge-voerd.

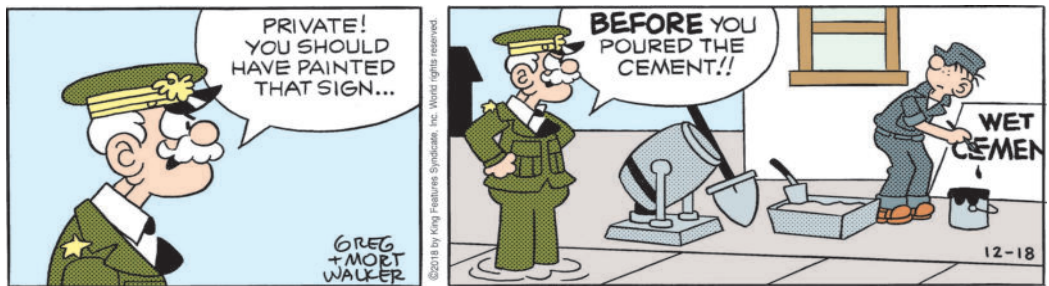
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Mourinho weg bij Manchester United

MANCHESTER — Manchester United heeft manager José Mourinho ontslagen. De Portugees lag al geruime tijd onder vuur en moet nu vertrekken vanwege de teleurstellende resultaten van de Engelse recordkampioen. ManUnited verloor zondag met 3-1 bij Liverpool, waardoor de achterstand op de koploper van de Premier League opliep tot liefst 19 punten.

Assistent Michael Carrick neemt de taken van Mourinho voorlopig over. De clubleiding gaat op korte termijn een interim-manager aanstellen die het seizoen afmaakt. Daarna begint de zoektocht naar een trainer voor de komende jaren. De Fransman Zinedine Zidane, die afgelopen zomer vertrok bij Real Madrid nadat hij

met de Spanjaarden voor de derde keer op rij de Champions League had gewonnen, wordt vaak genoemd. Ook de clubloze Antonio Conte en Mauricio Pochettino (Tottenham Hotspur) zijn in beeld. Mourinho (55) werkte sinds 2016 op Old Trafford, waar hij Louis van Gaal opvolgde als manager. De Portugees pakte in zijn eerste seizoen

drie prijzen: het Community Shield, de League Cup en de eindzege in de Europa League. In de finale van het Europese bekertoernooi won zijn ploeg met 2-0 van Ajax. Vorig seizoen grepen de 'Mancunians' naast alle prijzen. De ploeg van Mourinho eindigde in de Premier League als tweede, op gepaste afstand van stadgenoot Manchester City. Dit seizoen verloor United al vijf competitieduels. De twintigvoudig landskampioen heeft pas 26 punten, het laagste aantal na zeventien speelrondes in 28 jaar. De rode brigade uit Manchester staat niet alleen een straat-

lengte achter op Liverpool, maar ook een plek in de top vier en daarmee een ticket voor de Champions League is momenteel ver buiten bereik. Hoewel United voor honderden miljoenen investeerde in de selectie van Mourinho, beklagde hij zich de afgelopen maanden vaak over het uitblijven van de versterkingen die hij wenste. De Portugees kreeg veel kritiek op het slechte, vaak saaie spel van zijn elftal én zijn gedrag langs de lijn. Hij botste ook met spelers als Alexis Sánchez en Paul Pogba. Over een ontslag werd dan ook al wekenlang gespeculeerd.

Ten Hag: Real Madrid is prachtig affiche

AMSTERDAM — Trainer Erik ten Hag kijkt uit naar de twee wedstrijden van Ajax tegen Real Madrid in de achtste finales van de Champions League. "Prachtig", reageerde hij voor de camera van Ajax TV op de loting. "Ze hebben vier van de vijf laatste edities gewonnen. Daar mogen wij ons mee gaan meten. We staan voor een geweldige uitdaging."

Erik ten Hag kijkt uit naar de Champions League-ontmoeting met Real Madrid.

van leren. En dat moeten we weer meenemen", aldus de coach die niet denkt dat zijn ploeg onder de indruk is van een groot stadion als Santiago Bernabéu. "Deze ploeg houdt juist van zo'n entourage. Daar halen we extra motivatie uit. Het is een schitterend affiche", aldus de trainer. "Zij hebben een geweldige

selectie", zei Ten Hag over de huidige nummer vier van de Spaanse competitie. "Maar wij hebben ook een goed elftal en dat hebben we ook tegen Bayern München weer laten zien. Het is duidelijk dat het heel moeilijk wordt. Maar dat willen we juist ook. We willen onze grenzen verleggen en steeds beter worden."

Dumoulin treft Yates en López weer in Giro

Tom Dumoulin

BOLOGNA — Wielrenner Tom Dumoulin heeft komend jaar in de Ronde van Italië weer concurrentie van Simon Yates en Miguel Angel López. De twee sterke klimmers staan op 11 mei in Bologna aan de start van de 102e editie van de Giro. Dumoulin maakte zondag al bekend dat niet de Tour de France, maar de Giro in 2019 zijn hoofddoel is.

Yates (26) leek dit jaar op weg naar de eindzege in de Italiaanse etapekoers, maar in een van de laatste bergritten beleefde de winnaar van drie etappes een enorme inzinking. De Britse kopman van Mitchelton-Scott duikelde in het

klassement uiteindelijk naar de 21e plaats. Chris Froome won de Giro, voor Dumoulin en de Colombiaanse klimmer López. "Ik heb mooie herinneringen aan de Giro van dit jaar, maar ik heb er ook een bittere nasmaak aan overgehouden",

zei Yates. "Ik keer volgend jaar terug en wil het karwei dan wel afmaken. De komende editie is met drie tijddritten misschien niet helemaal op mijn lijf geschreven, maar we gaan er wel voor." De Brit nam in de Vuelta revanche voor zijn inzinking in de Giro, want in Spanje pakte hij wel de eindzege. Yates krijgt in ieder geval de sterke Spanjaard Mikel Nieve mee als knecht. López eindigde zowel in de Giro als de Vuelta als derde. De 24-jarige Colombiaan keert

in mei als kopman van Astana terug in de Giro. "We willen volgend seizoen minstens net zo succesvol zijn en het liefst onze prestaties overtreffen", zei ploegbaas Aleksandr Vinokourov bij de teampresentatie in Spanje. De Deen Jakob Fuglsang is de kopman voor de Tour de France. Het is nog afwachten wie Team Sky als troef naar voren schuift voor de Giro. Met Froome en Geraint Thomas heeft de Britse ploeg de winnaars van de Giro en de Tour in huis.

Foto: AFP

Voor Van Barneveld duurt WK darts maar één duel

LONDEN — Voor Raymond van Barneveld is het WK darts al na één optreden voorbij. De geboren Hagenaar, vrijgeloot voor de eerste ronde, liet zich verrassen door Darius Labanauskas uit Litouwen: 2-3.

Van Barneveld haalde geen moment het niveau dat hij voor ogen heeft in de tweede ronde van de mondiale titelstrijd in Londen. Hij kwam in zijn verloren eerste set slechts tot een gemiddelde van 79 en bleef maar volharden in het misen van dubbels. Van Barneveld, die voor het duel vertelde dat hij verkouden was, kwam met 2-1 achter in sets. Hij oogde eerst moedeloos en werd vervolgens radeloos. 'Barney' ontspanne aanvankelijk omdat Labanauskas slechter en slechter ging spelen toen hij een enorme stunt dichterbij zag komen. De Litouwer stond echter geen leg

meer af in de beslissende vijfde set. "Ik hoef jullie niet te vertellen hoe hard dit aankomt", stamelde Van Barneveld voor de camera van RTL7. "Dit is gewoon heel slecht. Ik kreeg genoeg kansen maar die pijlen gingen er gewoon niet in. Ik heb veel getraind, maar wat heeft het voor zin? Ik gooide alles met ingooien. Ik voelde me geweldig." De 51-jarige Van Barneveld maakte vorige maand bekend dat hij over ruim een jaar afscheid wil nemen. "Ik voel me niet meer 100 procent fit en in mijn privéleven is veel gebeurd", zei hij. "Ik kan dit niet meer elke

week opbrengen en mis de echte motivatie. Ik ben een winnaar, maar momenteel win ik geen toernooien meer. Het zou geweldig zijn als ik een van de komende grote toernooien toch nog op mijn naam schrijf." Door de snelle uitschakeling op het WK dreigt Van Barneveld uit de top van de wereldranglijst te vallen. Hij moeten zich misschien wel gaan kwalificeren voor grote toernooien en het is maar de vraag of hij dat nog kan opbrengen. De voormalige postbode uit Den Haag goit al 34 jaar op het hoogste niveau. Hij maakte de dartsport in Nederland in de jaren negentig populair. Vier keer won hij de wereldtitel van de bond BDO. In 2007 pakte hij ook de mondiale titel van de PDC, de machtigste dartsbond van de laatste jaren.

Genoeg sneeuw voor Vierschansentournee

OBERSTDORF — De befaamde Vierschansentournee kan gewoon doorgaan, ondanks de milde temperaturen in Duitsland en Oostenrijk. Volgens de organisatie ligt op alle vier de locaties genoeg sneeuw om te kunnen springen. "We kunnen de schansen dus gaan prepareren", zei voorzitter Johann Pichler van de Vierschansentournee.

De eerste wedstrijd is op 30 december in Oberstdorf. Twee dagen later vindt het traditionele nieuwjaarspringen in Garmisch-

Partenkirchen plaats, gevolgd door de wedstrijden in Innsbruck (4 januari) en Bischofshofen (6 januari). Jaarlijks komen bij elkaar

zo'n 100.000 toeschouwers af op het evenement. De 66e editie van de Vierschansentournee leek in gevaar te komen door de milde temperaturen en vele regenval, maar de omstandigheden op de vier locaties blijken goed genoeg om te kunnen springen. De Pool Kamil Stoch zorgde in de vorige editie voor een 'grand slam' door alle wedstrijden te winnen.

Briefje van Oranje levert 35.000 euro op

AMSTERDAM — Het inmiddels legendarische briefje dat vorige maand een hoofdrol speelde bij de wedstrijd van het Nederlands elftal in de Nations League tegen Duitsland heeft bij een veiling van de Johan Cruyff Foundation 35.000 euro opgeleverd.

Assistent-bondscoach Dwight Lodeweges had een aangepaste opstelling geschreven op het briefje, dat door bondscoach Ronald Koeman werd doorgegeven aan de spelers op het veld. Oranje stond in Gelsenkirchen met 2-0 achter, maar kwam in de laatste minu-

ten terug tot 2-2. Verdediger Virgil van Dijk, die op advies van de technische staf in spits was gaan spelen, schoot de gelijkmaker binnen. Kort na afloop van het duel werd het handgeschreven papiertje van Lodeweges op het veld gevonden door oud-international Rafael van der

Vaart, die als analist werkt bij de NOS. De KNVB kreeg het briefje later terug en besloot het te veilen op de avond die in het teken stond van de nagedachtenis aan Johan Cruyff. Koeman reikte het ingelijste briefje uit aan de anonieme koper, die er 35.000 euro voor neertelde. In totaal werd 330.750 euro opgehaald in Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam. De opbrengst is voor projecten van de Cruyff Foundation in Zuid-Afrika.

Foto: AFP

ALTA BADIA — Skiër Marcel Hirscher heeft ook de parallelsalalom in Alta Badia gewonnen. De Oostenrijker was zondag in het Italiaanse skigebied ook al de snelste op de reuzensalalom. Hirscher won nog nooit eerder een parallelsalalom, meetelend voor de wereldbeker. De Fransman Thibaut Favrot eindigde als tweede, zijn landgenoot Alexis Pinturault werd derde. Hirscher boekte zijn 62e zege in de wereldbeker. Alleen Ingemar Stenmark (86 overwinningen) en Lindsey Vonn (82) waren nog succesvoller.